

GRAMMEX

press

4 2019

Matti ja Teppo

– erilaiset veljekset

Uusi metadatabase

nopeuttaa
korvauksia

Milla Viljamaa

– musiikin
ammattilainen

Anssi Kela haluaa
kertoa tarinoita

Hän

PAULA RISIKKO

- **Syntyi** 1960 Ylihärmässä. • **Koulutus** Terveystieteiden tohtori 1997, sairaanhoidon opettaja 1987, erikoissairaanhoitaja 1985. Hallintotieteiden kunnia-tohtori, lääketieteen kunnia-tohtori. • **Ura** Kansanedustaja vuodesta 2003. Peruspalveluministeri 2007–2011, sosiaali- ja terveysministeri 2011–2014, liikenne- ja kuntaministeri 2014–2015 sekä sisäministeri 2016–2018. Virkavapaalla Seinäjoen ammattikorkeakoulun vararehtorin virasta.
- **Perhe** Puoliso Heikki Risikko, Kiinasta adoptoitu tytär.

Sivistyksen puolustaja

Eduskunnan puhemiehenäkin toiminut Paula Risikko johtaa nyt kulttuuriasioista vastaavaa eduskunnan sivistysvaliokuntaa.

Haastattelu LAURI KAIRA Kuva KALLE LAHTINEN

► **Montako levyä omistat?**

Perheessämme on yli 150 levyä. Suurin osa cd-levyjä, mutta vinyylejäkin löytyy.

► **Mikä oli ensimmäinen ikioma äänilevyysi?**

Hurriganesin *Roadrunner!* Ja sitä piti kuunnella niin, että ihan keuhkoissa tuntui.

► **Miten yleensä kuuntelet musiikkia?**

Nykyään useimmiten autolla ajaessa tai matkustaessa. Joskus tulee kuunneltua myös ruokaa valmistaessa.

► **Millaisesta musiikista pidät eniten?**

Olen ”kaikkiruokainen”. Valitsen levyn tai kappaleen fiiliksen mukaan. Kun tarvitsen jaksamista, kuuntelen energisoivaa musiikkia. On myös todella hyviä kotimaisia kappaleita. Niistä nautin todella paljon.

► **Onko makusi muuttanut vuosien mittaan?**

Ei se ole muuttunut. Olen aina tykännyt monenlaisesta musiikista.

► **Liittykö johonkin kappaleeseen, yhtyeeseen tai konserttiin erityisiä muistoja?**

Olen pienestä kunnasta kotoisin ja olihan se niin huikeaa, kun sinne suuntaan tuli jokin kuuluisa bändi, kuten Hurriganes tai Teddy and The Tigers. Muistoja on myös lapsuuden

lauantai-iltapäivistä kun kummitätini kanssa kuunneltiin radiosta *Listaa*. Eivät ne kappaleet lapsesta niin kovin hyviä olleet, mutta oli jännittävää odottaa mikä voitti.

► **Miten musiikki liittyy perheesi jouluun?**

Joulumusiikki soi koko joulun ajan.

► **Soitetaanko joululauluja radiossa liian vähän, sopivasti vai liikaa?**

Mielestäni sopivasti ja onhan ihan oma jouluradiokanavakin. •

ÄÄNEN JA MUODON HARMONIAA

Genelecin suunnittelufilosofia perustuu kestäväan kehitykseen ja ympäristön arvostamiseen. Valmistamme kestäviä, soinniltaan neutraaleja ja suorituskyvyltään erinomaisia aktiivikaiuttimia ammattilaisille, kotikäyttöön sekä AV-asennuksiin. Ota yhteyttä niin etsimme sinulle sopivan ratkaisun.

Studiomonitorit / Pasi Pönkkä, 040 668 2303
AV-asennuskaiuttimet / Henri Ulmanen, 040 844 5110
Aktiivikaiuttimet kotiin / Markku Syrjälä, 050 545 2670

GENELEC®

Intro

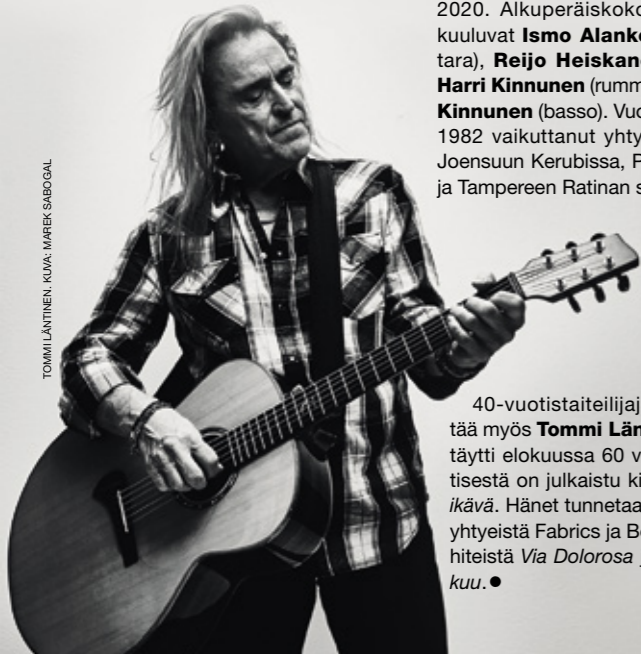
Teksti: Riikka Hiltunen ja Lauri Kaira

HASSISEN KONE. KUVA: TOMI PÄLSÄ

Hassisen koneella ja Tommi Läntisellä juhluvuosi

40 vuotta sitten perustettu Hassisen kone tekee viisi keikkaa kesällä 2020. Alkuperäiskokoonpanoon kuuluvat **Ismo Alanko** (laulu, kitara), **Reijo Heiskanen** (kitara), **Harri Kinnunen** (rummut) ja **Jussi Kinnunen** (basso). Vuosina 1979–1982 vaikuttanut yhtye nähdään Joensuun Kerubissa, Provinssissa ja Tampereen Ratinan stadionilla.

TOMMI LÄNTINEN. KUVA: MAREK SIBOGAL

40-vuotistaiteilijajuhlaua vietää myös **Tommi Läntinen**. Hän täytti elokuussa 60 vuotta. Läntisestä on julkaistu kirja *Ääretön ikävä*. Hänet tunnetaan erityisesti yhteistä Fabrics ja Boycott sekä hiteistä *Via Dolorosa* ja *Rööperin kuu*.

RIITTA PAAKKI. KUVA: TEEMU MATTSSON

Yrjö-palkinto Riitta Paakille

Pianisti **Riitta Paakki** (s. 1971) on saanut Suomen Jazzliiton Yrjö-palkinnon. Palkintoraati kiitteli muusikkoa hienostuneesta pianismista, svengaavasta ja persoonallisesta ilmaisusta sekä vaivattomuudesta ja leikkisyydestä. Paakki on Suomen ensimmäinen taiteellisen tohtorintutkinnon suorittanut jazzpianisti. Hän on julkaissut viisi albumia ja opettaa Sibeliuksen Akatemiassa. ●

Teemu Brunila (vas.) ja Andreas Schuller.

KUVA: NORDIC MUSIC PARTNERS

Yhteispohjoismainen kustantamo biisivientiin

Teemu Brunila ja **Jukka Immonen** ovat perustaneet norjalaisen **Andreas Schullerin** eli **Axidentin** kanssa musiikkikustantamon Nordic Music Partners. Tavoitteena on auttaa pohjoismaisia musiikintekijöitä kansainvälistymään. Andreas Schuller lukeutuu Norjan tunnetuimpiin musiikkituottajiin. Kolmikko on viime vuosina luonut verkostoja Los Angelesissa. ●

KUVA: GÖSTA WIDBOM

Otto Andersson kirjaa Erik Lönnbergin soittoa 1912.

We Jazzille levykauppa

Omaa festivaalia ja levy-yhtiötä pyrittävä We Jazz -kollektiivi avasi marraskuussa levykaupan Helsingin Vallilassa. Tarjolla on erityisesti jazzia ja kokeellista musiikkia viinylformaattissa.

We Jazzin omien julkaisujen lisäksi myynnissä on Genevestä hankittu edesmenneen jazzkriitikon ja levyjenkeräilijän **Francis Montfortin** kokoelma. Se koostuu 11 000 lp-levystä, metrin pinosta savikiekkokoja ja muusta aineistosta. Kaupassa järjestetään myös konserteja. ●

Suomenruotsalaista kansanmusiikkia digitalisoitu

Jopa 3 000 suomenruotsalaista melodiaa on nyt kaikkien saatavilla digitaalisessa muodossa. *Finlands svenska folkdiktning* -sarja on osoitteessa folkdiktning.sls.fi. Se sisältää kaikki suomenruotsalaisen kansanrunouden volyymit. Hankkeen toteutti Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS). ●

Ja Ja Ja -klubi 10 vuotta

Ja Ja Ja -klubi on tarjonnut pohjoismaisille artisteille kansainvälistymismahdollisuuksia jo 10 vuoden ajan. Nordic Music Export käynnisti klubi-ohjelman Lontoossa. Viisi vuotta sitten myös Berliini sai säännöllisen Ja Ja Ja -klubi-iltansa. Klubi-illoja on järjestetty myös Itävallassa, Japanissa ja Unkarissa. 10-vuotishuhtikuun juhlat järjestettiin Lontoon Lexington-klubilla, jossa esiintyi muun muassa **Jesse Markin**. ●

Viljakkalassa nuoruutensa asunut Jesse Markin luo nyt kansainvälistä uraa.

KUVA: KAI KUUSISTO

Keikkapaikkojen kato Helsingissä

Helsingistä katoaa vuoden sisään kolme isompaa elävän musiikin areenaa, samankaltaisista syistä. Elmu ry:n ylläpitämä Nosturi hiljenee tämän vuoden lopussa. Talo puretaan ja tilalle tulee asuintaloja. Virgin Oilin vuokrasopimus päättyy vuodenvaihteessa. Tilat integroidaan uuteen hotelliin.

Kesällä lopettaa The Circus. Tilan yläpuolelle suunnitellut toimitilat olisivat vaatineet mittavat äänieristystyöt, joihin ei ryhdytä. Elmu etsii uusia tiloja. Muiden jatkamisaikeista ei ole tietoa. ●

Gramex pienten potilaiden tukijoukoissa

Gramex on mukana tukemassa Lastenklonikoiden Kummien työtä lahjoittamalla tämän vuoden joulukortitvarat Kummien keräykseen. Gramex toivottaa näin hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2020 kaikille! ●

Kansanmusiikkiyhtye Tallari on toiminut vuodesta 1986.

KUVA: ULLA TUULIA NIKULA

Orkestereiden valtionosuudet nousevat

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvisti lokakuussa orkestereiden ja teattereiden valtionosuudet. Niihin tuli noin kymmenen prosentin korotus. Summa vuonna 2020 on 19,88 miljoonaa euroa. Henkilötyövuosien määrä ei

muutu. Valtionosuuden piirissä on 28 orkesteria, useiden kaupunginorkesterien lisäksi muun muassa UMO Helsinki Jazz Orchestra, Kansanmusiikkiyhtye Tallari ja Lastenmusiikki-orkesteri Loiskis. ●

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

Joululaulut soivat kauppoissa

Joululaulut ovat taas tulleet tutuiksi kaikille, jotka käyvät jouluostoksilla. Kaupoissa kierrellään Joulumaan ja Petteri Punakuonon tahtiin.

Miksi joulumusiikkia soitetaan? Siihen on hyvät syyt. Tutkimusten mukaan oikein valittu musiikki saa asiakkaat viihtymään pitempään ja ostamaan enemmän.

Asiaa on tutkittu paljon. Yhdysvaltalaisessa tutkimuksessa 63 prosenttia asiakkaista arvioi todennäköisesti ostavansa enemmän liikkeissä, joissa on taustamusiikkia (Burlinson, 1979).

Ronald E. Milliman teki 1980-luvulla yhdeksän viikkoa kestävä tutkimuksen supermarketissa. Sen mukaan rauhallinen taustamusiikki sai asiakkaat viipymään kaupassa pitempään ja käyttämään enemmän rahaa. Hiljainen ympäristö ja nopeampi musiikki vaikuttivat päinvastoin.

Musiikki pirstää myyntiä.

Musiikin vaikutus on vahvin, kun asiakas tunnistaa soitetun musiikin ja pitää siitä (Garlin & Owen 2006; Grewal et al., 2003). Musiikki voi vaikuttaa jopa ostopäätöksiin. Klassinen musiikki sai ihmiset valitsemaan kalliimpia viinilaatuja (Areni & Kim, 1993). Toisessa tutkimuksessa ranskalainen musiikki lisäsi ranskalaisten viinien ja saksalainen musiikki saksalaisten viinien myyntiä (Adrian North & David Hargreaves, 1999).

Joulumusiikista on tehty oma tutkimuksensa Ruotsissa. Vuonna 2012 tehdyssä tutkimuksessa haastateltiin asiakkaita, jotka kävivät kodinelektronikkaliikkeissä. Kauppa oli osan aikaa hiljainen, osan aikaa soi joulumusiikki.

Joulumusiikin soidessa asiakkaat viipyivät kaupassa keskimäärin kahdeksan minuuttia kauemmin ja kuluttivat 85 euroa enemmän (Andersson, 2012). Vaikkei tulosta ihan euron tarkkuudella kannata katsoa, tutkimus kertoo paljon.

Eipä siis ole ihme, että kulkuset kilisevät, porot kirmaavat ja lumihiutaleet leijaillevat tänäkin jouluna ostoskeskusten käytävillä. Hyvää joulua! ●

KUVA: ANTTINÄYÄN

ANSSI KELA

- Syntynyt 1972 Keravalla. • Laulaja, muusikko, säveltäjä, sanoittaja.
- Pekka ja Susi -yhtyeen basisti ja laulaja 1986–1999. Siitä lähtien soolouralla. • Ensimmäinen sooloalbumi *Nummela* (2001).
- Seitsemän omaa sooloalbumia. • Romaani *Kesä Kalevi Sorsan kanssa* (2008). • Kiertuetarinoiden kokoelma *Matkamuiistoja* (2012).
- Musiikkiohjelma *Hetkiä Kalliossa* (Yle 2013 ja 2014).
- Musiikkiviihdeohjelmasarja *Anssi Kela ja isot biisit* (TV5, 2017).
- Käsikirjoitus Aku Ankka -tarinaan *Poppamiehen kirous* (2011).
- Viisi Emma-palkintoa. • Yhtyeessä soittavat lisäksi Antti Karisalmi (basso), Saara Metsberg (koskettimet), Ville Kela (rummut) ja Tuomas Wäinölä (kitara).

Pieni on uusi iso

Anssi Kela kertoo tarinoita
ja etsii koskettavaa kokemusta.

Teksti HEIKKI JOKINEN *Kuvat* KIRSI TUURA

Muusikon tulonlähteet ovat muuttuneet, mutta aina tulot on ollut koottava pienistä puroista, Anssi Kela sanoo.

Nummela-levyn julkaisu-keikalla Semifinalissa alkuvuodesta 2001 **Anssi Kela** kysyi A&R-mies **Asko Kallosetta**, mikä olisi hyvä myynti levyille. Levy-yhtiön kannalta viidestä kuuteen tuhanteen, Kallonen vastasi.

”Ajattelin, että hyvä jos myy sen”, Kela sanoo marraskuussa 2019. Tavoite kuulosti kovalta uuden tekijän ensimmäiselle sooloalbumille.

Toisin kävi, *Nummela* on tämän vuositu- hannen myydyin kotimainen levy, joka ei ole kokoelma. Sitä on mennyt kaupaksi 160 000 kappaletta.

Mikä levyssä vetosi? ”En keksinyt pyörää uudelleen, mutta tuolloin suomalaisessa musiikissa oli vaihe, jolloin tarinallisuutta ei oltu kuuluu vähään aikaan”, Kela (s. 1972) sanoo.

”Ja biiseissä oli hiukan hiphop-soundia. Silloin oli alkamassa suomalaisen hiphopin nousu. Se tuntui tuoreelta.”

Esikoislevyn jälkeen Kela on luonut monipuolisen tuotannon ja jäänyt pysyvästi suomalaisen musiikin oleellisten nimien joukkoon.

Muita kansakunnan kollektiiviseen muistiin painuneita kappaleita ovat esimerkiksi *Milla* (2001), luokkakokouksien ja ylioppilasjuhlien puolipakolliseen soundtrackiin kuuluva *1972* (2003), *Levoton tyttö* (2013) ja *Ives* (2018).

Laulu, jossa on tarina

Anssi Kelan musiikkia leimaa tarinallisuus, teksteissä on usein selvä kertomus. ”Lauluisani on yleensä henkilöihahmo, joka tekee asioita, on tarinan kaari ja jotakin tapahtuu”, Kela määrittelee. ”Mutta teen myös lauluja, jotka ovat filiksia tai tilannekuvia.”

”Laulun puitteissa kuulostaa juhlalliselta puhua juonestä, mutta monissa lauluissani on lähtötilanne A, josta päädytään tilanteeseen B.”

Suomalaisen rock- ja iskelmärytmiikka nojaa pitkälti **Repe Helismaan** ja **Juice Leskisen** perinteeseen. ”En katso lukeutuvani siihen traditioon.”

”Tarinallisuus on minun juttuni, tykkään kertoa tarinoita. *Nummelan* myötä löysin oman ääneni, tavan jolla tehdä.” Kela oli pitkään mukana Pekka ja Susi -yhtyeessä ennen vuonna 1999 alkanutta soolouransa.

”On elämän ja kuoleman kysymys osakko tehdä omalla tavallaan, erottua muista. Minulla kesti 13 vuotta siihen kun valaistuin, löysin oman tavan. Jotkut syntyvät valmiimpina.”

Aikanaan Kelalla oli selkeitä dogmeja musiikin tekemisessä. ”Tarina meni riimin edelle eikä riimien tarvitse olla täydellisiä. *Aukio*-albumilla (2009) päätin, että en tee ensimmäistäkään riimiä. Pari tuli vahingossa.”

Aukiassa Kela kokeili, kuinka pitkälle tarinankerrontaa voi viedä. ”Levy on kuin kirja, jolla on kokonainen juoni. Tarina etenee laulusta toiseen, on kuunneltava koko levy.”

Levy kertoo elämästä, kuolemasta ja rakkaudesta kaivoskylässä.

”Itse pidän *Aukiota* onnistuneena albumina ja olen siihen tyytyväinen, vaikka se on levyistäni kaupallisesti heikoin. Mutta onhan se vaativaa pyytää kuuntelemaan 45 minuutin tarinaa.”

Suurenevat viulut

Musiikki on ollut aina läsnä Anssi Kelan elämässä. Hänen isänsä oli Pro Fide -yhtyeen kosketinsoittaja sekä musiikintekijä ja äiti on levyistäni kaupallisesti heikoin. Mutta onhan se vaativaa pyytää kuuntelemaan 45 minuutin tarinaa.”

Molemmat vanhemmat soittivat pianoa kotona ja isä sävelsi. ”Minua kyllä houkutti enemmän isän bändi ja keikkailu kuin äidin kanttorin työ.”

Nuotteja Kela ei kuitenkaan opetellut lukemaan. Oma musiikkiura käynnistyi basistina, mutta nyt pääsoitin on kitara, jolla hän myös säveltää. Kelan työhuoneen seinää kaunistaa pitkä rivi kitaroita.

Vuosina 1986–1999 Anssi Kela oli mukana Pekka ja Susi -yhtyeessä. Rockin vuoden 1993 SM-kilpailujen voiton myötä yhtye pääsi tekemään levyn seuraavana vuonna. ”Pääsimme suosion kynnykselle, mutta albumi oli floppi.”

Sävelmä edellä

Suurin osa Kelan kappaleista lähtee musiikillisesta ideasta, elämäksestä tai vaikka riffistä. Teksti seuraa myöhemmin.

”Voin kuulla jonkun muun biisin ja innostun: miksi minulla ei ole tällaista? Aluksi biisit voivat olla rinnakkain, mutta polku vie eri suuntiin eikä lopussa kukaan huomaa, mistä lähdin liikkeelle. Toinen kappale on vain sytyke.”

Omaa musiikinkuunteluun Kela luonnehtii kausiluonteiseksi. ”Välillä kuuntelen hittikanavilta, mitä tehdään nyt. Sitä voi helposti jäädä artefaktien pariin, kuuntelemaan omia vanhoja suosikkejaan.”

”Monet sukupolveni tekijät ovat sikiö- asenossa: kaikki on räppiä, missään ei enää kuule rokkikitaraa. Näin sen pitää mennäkin, ei vanhempien pidä tajuta lastensa musiikkia.”

Suomessa tehdään nyt monimuotoista musiikkia, Kela sanoo, ja se innostaa häntä.

Keikalla olohuoneessa

Eräs ystäväni kertoi hiljan, että Anssi Kela kävi kotikeikalla hänen tyttärensä ylioppilasjuhliissa. Tämä oli iso ja hieno yllätys Kela kuuntelevalle tyttärelle.

”Kun keikkailee yksin kitaran kanssa, se avaa mahdollisuuksia.” Kotikeikat ovat melko harvinaisia, niitä kertyy pari vuodessa.

Asiaan vaikuttaa sekin, että keikalla on aina hintalappu eikä keikkapaikan koko sitä muuta. Ihmiset ovat kuitenkin heränneet siihen, että kotikeikatkin ovat mahdollisia.

”Ei ole eroa, onko jonkun olohuoneessa kymmenen ihmistä vai iso festivaalilava, keikka tehdään aina täysillä. Kodeissa on välitön kontakti yleisöön ja lämmin tunnelma.”

Kela esiintyy sekä yhtyeensä kanssa että soolona kitaransa kanssa. Soolokeikoilla hänellä ei ole koskaan biisilistaa valmiina olkoon keikkapaikka mikä vain. Yleisö saa toivoa kappaleet ja Kela laulaa toiveiden mukaan.

”Se on itsellekin kiinnostavaa kun ei tiedä, mitä keikalla tapahtuu. Yleisö kokee tilanteen ainutlaatuisuuden, keikka on tehty heille.”

Hahmo muuttuu

Satakunta keikkaa tänä vuonna tekevä Kela sanoo, että tosi huonoja keikkoja on äärimmäisen harvoin. Artistin on toki itsekin oltava hyvin valmistautunut.

”Kun hypään lavalle, en voi jäädä odotamaan, että jokin ulkopuolinen fiilis ottaisi minut valtaansa. Ajattelen, että minä olen se fiilis. En meditoi ennen keikkaa vaan se on päätös. Hahmoni muuttuu takahuoneesta lavalle mentäessä.”

Jos yleisö ei heti syö kädestä, on rehkittävä enemmän, Kela sanoo. ”Tämä on minun keikkani, minä ajan tätä autoa. Yleisö on keikalle tärkein, ja jos se lähtee mukaan, se on kohottava kokemus.”

Yhtyeen kanssa keikkaillessa muilla soit- tajiilla on tärkeä rooli. Kelan yhtye on ollut pääosin sama vuodesta 2001. ”Bändillä on niin kova rutiini, että voimme tuottaa tasa- laatuista musiikkia.”

Radio soi tuloja

Vuonna 2014 Anssi Kela kirjoitti Teoston verkkosivuille jutun, jossa hän kertoi euron tarkkuudella mitä hittibiisi *Levoton tyttö* tuotti. Juttu herätti laajaa huomiota avoimuutensa vuoksi sekä siksi, että siitä näkyi kuinka heikosti musiikin digitalisoitunut kuuntelu tuo tuloja esiintyjille ja tekijöille.

Tuolloin *Levottoman tytön* 1,3 miljoonaa soittokertaa Spotifyssä toi Kelalle tuloja levy- yhtyön kautta 3 098 euroa. Lisäksi Teosto ti- litti samoista kuunteluista 1 302 euroa. Kor- vausta kertyi siis 0,0035 euroa soittokerralta.

Radiosoiton tuotto oli aivan eri summia. Kappale soi vuoden aikana 6 200 kertaa. Koska Kela oli kappaleen laulaja, soittaja ja tekijä,

hän sai siitä Gramexilta korvauksia 20 994 euroa ja Teostolta 37 769 euroa.

Sopimukset ja summat ovat muuttuneet vuodesta 2014, eikä Kela ole sen jälkeen sel- vittänyt miten eri korvauslajit ovat kehitty- neet. Radiosoiton merkitys artistin tuloissa on kuitenkin säilynyt.

”Pääasiallinen tuloni ovat Teoston ja Gramexin tekijänoikeuskorvaukset. Aikai- semmin levymyynti oli tärkeä, mutta se hävisi kokonaan. Striimituotto ei peitä sitä kuop- paa, jonka levymyynnin kato aiheutti.”

Keikkojen matka- ja kalustokulut on las- kettava tarkasti. ”Olemme saaneet ne kustan- nustehokkaiksi ja nyt oikeastaan ensimmäistä kertaa keikoista tulee tuloja.”

Kela ja yhtye ovat vuodesta 2001 asti ja- kaneet keikkojen tuoton tasaosuuskin kaikille. ”Se on molemminpuolista kunnioitusta ja arvostusta, kaikki kokevat tämän omaksi bändikseen. Me emme ole artisti ja kasvoton taustabändi.”

>>>

Kela ja yhtye jakavat keikkojen tuoton tasaosuuskin kaikille.

Anssi Kela kirjoitti joulukuun elämäkertakonserttiinsa tunnin monologin biisien välillä.

Mausteita musiikkiin

”Soitetaan keikkoja ja tehdään levyjä niin kauan kuin saadaan ja huvittaa.”

Teksti NOORA MARTTILA Kuvat AKI ROUKALA

Maustetytöt on kahden siskoksen – **Anna Karjalaisen** (s. 1992) ja **Kaisa Karjalaisen** (s. 1993) – yhtye. Se ponnahti suomalaisten tietoisuuteen helmikuussa 2019 debyyttisinkullaan *Tein kai lottorivini väärin*.

Debyyttialbumi *Kaikki tiet vievät Peltolaan* ilmestyi lokakuussa 2019. Viime kesänä Maustetyttöjä pääsi näkemään jo isoilla laivoilla, kuten Flow Festivaleilla sekä Ruisrockissa.

Suomalaista poppia kaikille

Maustetytöt tekevät suomalaista poppia – omien sanojensa mukaan – kaikille, joita se kiinnostaa. Mistä kaikki sitten lähti?

”Vaalassa oli aktiivinen kansalaisopisto, ja vanhempamme kannustivat meidät soitotunneille jo ala-asteikäisinä,” siskokset kertovat.

Anna soitti klassista kitaraa ja Kaisa haitaria. Teini-ikäisinä he päättivät perustaa oman bändin, koska halusivat olla kuten idolinsa. Yhtyeen nimi oli Kaneli, joka toimi pohjana myös nykyisen yhtyeen nimelle.

Maustetyttöjen Anna ja Kaisa Karjalaisen syksyn kalenteri on ollut täynnä keikkoja ympäri Suomea.

”Koitetaan vain tehdä mahdollisimman hyviä kappaleita ja toteuttaa ne heikon osaamisemme puitteissa parhaamme mukaan.”

Kaikki tiet vievät Peltolaan

Yhtye on huojentunut ensimmäinen albuminsa valmistumisesta.

”Tuntuu hyvältä, että se on nyt niin sanotusti pois alta ja voidaan suunnata aika ja keskittyminen uuteen.”

Albumin arvosteluja he eivät ole kuitenkaan lukeneet.

”Emme kumpikaan ole juurikaan lukee arvosteluja, mutta yleisöltä saatu palaute on ollut positiivista. Tietenkään ne, jotka eivät tykkää, eivät myöskään useimmiten vaivaudu tulemaan henkilökohtaisesti jututuille”, Anna ja Kaisa miettivät.

Keikka Cafe Mascotissa

Ensimmäisen keikkansa Maustetytöt tekivät maaliskuussa 2018 Cafe Mascotissa Helsingissä.

”Me oltiin buukattu keikka tarkoituksella siten, että meillä olisi paineet ja vähän kiirekin harjoitella meidän uuden yhtyeen materiaali keikkakuntoon. Jännitti kamalasti ja asiaa pahensi se, että olimme kutsuneet paikalle kaikki tutut, koska tiedettiin ettei sinne muuten tulisi ketään.”

”Yleisöä ei ollut paljon, mutta saatiin kyllä kehuja ja samalle viikolle uusi keikkatarjous, josta taisikin sitten poikia jo ainakin kolme keikkaa lisää”, Anna ja Kaisa kertovat.

Viime kesänä keikkoja olikin sitten jo paljon. Unelmien keikkapaikkaansa Maustetytöt eivät halua nimetä.

”Meistä on parasta nimenomaan se, että saa soittaa kaikenlaisissa erilaisissa paikoissa. Jos kaikki keikkapaikat olisivat samanlaisia, emme jaksaisi enää keikkaillla.”

Sienestystä ja saunomista

Vapaa-aikanaan Maustetytöt tykkäävät ottaa rennosti ja oleilla luonnossa.”

Vapaalla ollaan kotona Vaalassa. Marjastetaan, kalastetaan, sienestetään, kävelään metsässä, käydään saunassa ja uimassa. Kaupungissa taas luetaan kirjoja ja katsotaan leffoja.”

Tulevaisuudesta Maustetytöt eivät osaa sanoa mitään. Yksi asia on kuitenkin selvä: ”Aiotaan soittaa keikkoja ja tehdään levyjä niin kauan kuin saadaan ja huvittaa.” ●

Yhtyeen nimi Maustetytöt syntyi Kaneli-yhtyeestä.

”Kanelin pitkäsoiton tuotti 22-Pistepirkon **Asko Keränen**, jolla oli tapana kutsua meitä maustetyttöiksi”, Kaisa ja Anna kertovat.

Madollisimman hyviä kappaleita oman siskon kanssa

Kaisa soittaa Maustetyttöissä koskettimia sekä laulaa soolot. Anna soittaa kitaraa ja vastaa laulustemmoista.

Musiikin teko oman siskon kanssa tuntuu molemmista luonnolliselta. ”Asiat voi

aina sanoa suoraan ja usein niitä ei tarvitse edes sanoa ääneen. Me joudutaan olemaan tekemisissä keskenämme päivittäin, usein kellon ympäri – emme tiedä pystyisikö tällaiseen kenenkään muun kanssa. Toisaalta meillä ei ole hirveästi kokemustakaan muunlaisista kokoonpanoista.”

Inspiraation biiseihinsä Maustetytöt saavat ihan mistä tahansa. He kuitenkin kertovat, että usein biisien teko on työtä ilman sen suurempia inspiraatioita.

Lääkärien parviäly auttaa muusikkoja

Suomessa työskentelee kymmeniä
musiikkilääketieteen erityispätevyden
hankkineita lääkäreitä.

Teksti HEIKKI JOKINEN

KUVA: SZABOLCS SZEKERES / DREAMSTIME

KUVA: WAVE BREAK MEDIA LTD / DREAMSTIME

Muusikon ammatti on monin tavoin raskas, sanoo lääkäri **Miikka Peltomaa**. Hän tietää, sillä korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri ja dosentti on työskennellyt pitkään musiikkilääketieteen parissa.

”Musiikki on fyysistä työtä, johon liittyy henkistä räsitusta, epäsäännöllisistä työajoista puhumattakaan. Muusikkouteen kuuluu usein sisäänrakennettu täydellisyden tavoittelu.”

Coronaria-uniklinikan vastaavana lääkärinä Järvenpäässä työskentelevä Peltomaa on yksi maamme reilusta 30 musiikkilääketieteen erityispätevyuden hankkineista lääkäreistä.

Siihen vaaditaan erikoislääkärin tutkinon suorittamisen jälkeen käytännön palvelua, teoreettista opiskelua sekä läpäisty päätökeskustelu. Suomen Musiikkilääketieteen yhdistys vastaa asiasta yhteistyössä useiden erikoislääkäriyhdistysten kanssa.

Suomalaismallinen musiikkilääketieteen erityispätevyys on ainutlaatuisista, koulutusta rakentamassa ollut Peltomaa sanoo. ”Missään

”Muusikon kuulo on aivan erilainen kuin meillä muilla.”

muualla ei ole virallistettua opintopolkua musiikkilääketieteeseen. Toki musiikkilääketieteeseen perehtyneitä on, mutta ei tällaista järjestelmää.”

Tuhansien toistojen soittajat

Muusikkojen vaivat ovat yleisesti samoja kuin muillakin ihmisillä, mutta moni niistä liittyy omaan instrumenttiin tai erityisiin työoloihin. Isoin ryhmä potilaista potee tuki- ja liikuntaelinten vaivoja.

Soittaja joutuu toistamaan samaa liikettä tuhansia kertoja ja tämä voi tuoda kipuja ja vaivoja. ”Yksi tavallisimmista potilaista lienee olkapäävaivainen jousisoittaja”, Peltomaa sanoo. ”Ja oikean olkapään kulumavaiva haittaa ihan eri tavalla viulistia kuin vaikkapa korvalääkäriä.”

Toinen iso vaivojen ryhmä liittyy muusikoiden kuuloon. ”He ovat erityisen riippuvaisia kuulosta ja muusikon kuulo on aivan erilainen kuin meillä muilla.”

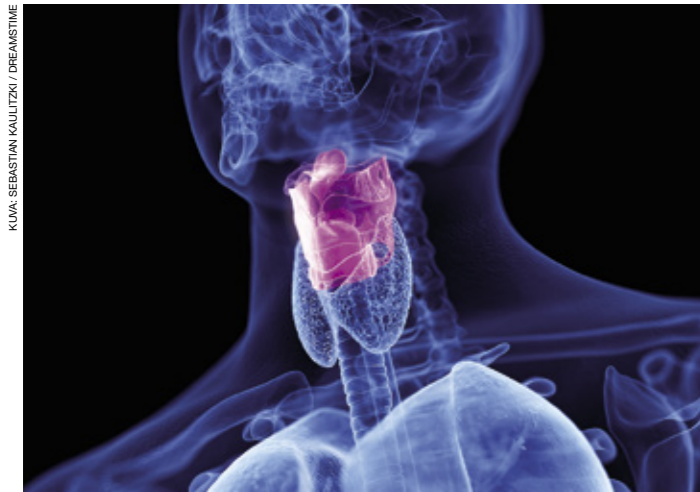
”Se on herkistynyt ja oppinut kuulemaan esimerkiksi sävelpuhtauden ja tempon vaihtelut paljon tarkemmin. Muusikon kuulo poimii isosta äänimassasta yksityiskohtia paljon herkemmin kuin maallikon harjaantumaton korva.”

Kolmas musikoita vaivaava pulmakimppu liittyy mielen hyvinvointiin. Esiintymisjännitys voi olla vahva ja tuoda mukanaan vaikkapa ahdistusta tai masennusta. Muusikoilla unihäiriöt ovat melko tavallisia.

”Muusikot ovat aivotyöntekijöitä, kaikki osaaminen kertyy aivoihin. Olen unilääkäri ja tiedän, että jos ei nuku, niin kaikkea tätä ei saa käyttöönsä.”

Yötyö ja epäsäännöllinen työaika voivat tehdä unesta huonolaatuista. ”Tiedämme, että 30 prosentilla aikuisista uni on säännöllisesti huonolaatuista tai riittämätöntä. Muusikoilla huono nukkuminen on vielä yleisempää. Uni on muusikolle erityisen tärkeää ja asiasta pitää olla huolissaan.” >>>

KUVA SEBASTIAN KALUTZAI / DREAMSTIME

KUVA NATALIA FLOSAVA / DREAMSTIME

>>>

Ääni voi kadota

Ääni on laulajan tärkeä työkalu. ”Korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkärinä ääni on tontillani tavallinen pulma. Se liittyy usein flunssaan ja hengitystieinfektioon.”

Huoli äänestä ja sen kestävydestä on suuri kun keikka on lähellä. ”Tällöin tullaan luokseni ja kysytään, miten äänen saa kuntoon. Joskus tilanteet ovat hengästyttäviä; konserttitalo tai stadion on myyty täyteen ja illan pääsolisti pitää saada lavalle. Joskus voi vaikkapa Lontoosta tulla puhelu ja pyyntö olla maisemissa kun maailmantähti lähestyy Suomea ääni karheana.”

”Minun työni on myös puhalttaa peli poikki jos tarvitaan. Muusikon pulma ei ole, että hän ei halua tehdä työtään vaan päinvastoin.” Töihin halutaan vaikka kunto ei kestäisikään.

Yksikään keikka ei ole niin tärkeä, että sen vuoksi kannattaa riskeerata kymmenen seuraavaa, Peltomaa painottaa, vaikka ääni usein saadaan kuntoon.

”Pyydän välittämään miksaajalle neuvon, että laulajan monitoroinnin pitää toimia täydellisen hyvin ja laulaja kuulee musiikin seasta hyvin itsensä. Jos omaa ääntään ei kuule, sitä rasittaa liikaa.”

Ammattilaulajan äänen käheys on usein lyhytkestoinen. Raju ylläritus voi kuitenkin aiheuttaa pitkittävän käheyden ja äänihuulikyhmyt. ”Se on merkki siitä, että lapio on ollut liian vankasti kädessä”, Peltomaa vertaa äänihuulten kyhmyä lapijon käyttäjän käteen tulevaan känsään. ”Äänihuulten kyhmy on kuin känsä, paranee levossa.”

Parviäly toiminnassa

Monitoiminen Peltomaa käynnisti vuonna 2012 Helsingin Musiikkitalon muusikkopoliklinikan. Hanke on maailmankin mitassa ainutlaatuinen.

Poliklinikalla ryhmä eri lääketieteen alojen kokeneita asiantuntijoita ottaa yhdessä vastaan vaikeita muusikkopotilaita.

Ajatus syntyi musiikkilääketieteen konferenssissa Saksassa. Peltomaa pöytänaapurina istunut hollantilainen lääkäri kertoi pitäneensä muusikoille vastaanottoa yhdessä ortopedin ja psykiatrin kanssa.

”Kun Musiikkitalo valmistui, esitin monialaista poliklinikkaa vaikeita tapauksissa.”

Toiminta käynnistyi keväällä 2012 ja nyt lääkiryhmä kokoontuu kahdeksatta vuotta Musiikkitalolle kerran kuukaudessa. Sinne saapuu aina kaksi potilasta, kumpikin tunniksi. Vain pulmallisimmat tapaukset päätyvät ryhmälle yhteistyössä työterveyshuoltojen kanssa.

Paikalla on yleensä yksi potilas ja kymmenkunta lääkäriä. Ryhmään kuuluu monen alan asiantuntijasta: ortopedi, psykiatri, neurologi, fysiatri, reumatologi, käsikirurgi sekä sisätauti-, työterveys-, silmä-, yleis- ja korvalääkärit. Lisäksi mukana ovat erittäin tärkeät psykologi ja fysioterapeutti.

OSAAMISTA JA YHTEISTYÖTÄ

MUUSIKKOJEN LIITTO myönsi marraskuussa 2019 tunnustuspalkintonsa **Miikka Peltomalle** merkittävästä työstä muusikkojen sairauksien ja vammojen ennaltaehkäisyssä ja hoidossa.

Liitto perustelee palkintoa Peltomaan laajalla osaamisella sekä yhteistyöhälulla. Hän kouluttaa työterveyspalvelua tarjoavia tahoja, luennoi orkestereissa, järjestää alan konferensseja sekä toimii asiantuntijana Kansainvälisen muusikkojen liiton (FIM) tapahtumissa.

Musiikkitalon muusikkopoliklinikan käynnistäminen vapaaehtoisvoimin on kansainvälisestikin ainutlaatuista. ”Peltomaa työ on ollut uraa uurtavaa ja monimuotoista”, sanoo Muusikkojen liiton puheenjohtaja **Ahti Vanttinen**.

”Peltomaa on muusikkojen lääkärikunnan Robin Hood, jonka toimintaa ohjaavat lämmin sydän ja sisäänrakennettu auttamisenhalu. Lääkärinä hän on poikkeuksellinen – näkee potilaan aina kokonaisuutena, eikä yritä vain ratkaista akuuttia ongelmaa”, Muusikkojen liiton varapuheenjohtaja **Patrik Stenström** sanoo. ●

KUVA PATRIK STENSTRÖM

KUVA VEU-PEKKA VÄISÄNEN

Miikka Peltomaa (vasen kuva) sai Muusikkojen liiton tunnustuspalkinnon Helsingin G Live-labissa (oikea kuva). Palkinnon luovuttivat liiton viestintäpäällikkö Sanni Kahilainen (vas.) ja puheenjohtaja Ahti Vanttinen (oik.).

Yksi lääkäri on kulloinkin esittelyvastuussa potilaasta ja esittelee yhdessä potilaan kanssa potilaan terveys- ja sairaushistorian ryhmälle aiempine tutkimustuloksineen.

”Nämä ovat hienoja yhteistyön hetkiä, jolloin pääsemme sukeltamaan perusteellisesti potilaan tarinaan. Isossa terveyden ammattilaisten ryhmässä parviäly toimii hienosti ja löydämme usein uusia polkuja ratkaisemaan muusikon terveyden ongelmia.”

Muusikolle ilmaista

Muusikkopoliklinikan lääkärit työskentelevät palkkiotta ja vastaanotto on muusikolle ilmainen. ”Me lääkärit nautimme monisäikeisten ongelmien pohtimisesta porukalla yhdessä potilaan kanssa.”

Monialainen yhteistyö toimii poliklinikalla hienolla tavalla, Peltomaa kertoo. ”Se on musiikkilääketieteen korkeakoulu. Me lääkärit olemme muutoin usein yksinäisiä solisteja omissa huoneissamme.”

Musiikkopoliklinikalla on yleensä läsnä yksi potilas ja kymmenkunta lääkäriä.

Potilaat hakeutuvat Musiikkopoliklinikan vastaanotolle usein työterveyshuollon tai orkesterin intendentin kautta. Muusikot ottavat joskus itsekkin suoraan yhteyttä. ”Freelancemuusikot ovat yhtä tervetulleita, heitä on meillä ollutkin. Koen heidän terveytensä sydämenasiakseni, he ovat oman onnensa nojassa.”

Potilaat ohjataan tarvittaessa usein jatkoselvityksiin julkiseen erikoissairaanhoidon. ”Käytämme myös hyväksimme terveydenhuoltolain tarjoamaa valinnanvapautta: potilas pääsee kotikunnan maksamana mihin tahansa sairaalaan Suomessa parhaan asiantuntijan tutkimukseen ja hoitoon.”

Kuorolaulua ja käyrätorvea

Musiikki ei ole Peltomalle pelkkää lääketiedettä. Se on omakin harrastus, kuten monella muuallakin musiikkilääkärillä. Hän laulaa kuorossa ja soittaa käyrätorvea.

Kuoroura alkoi jo koulupoikana tamperelaisessa Pirkanpojoissa ja jatkui lukioikäisenä Savonlinnan Oopperajuhlien kuorossa. Hän on laulanut muun muassa Peter Schreier-kuorossa ja Suomalaisessa Kamarikuorossa ja laulaa edelleen kuorossa viikottain.

”Kuoroharrastus on joskus lähtenyt lapasesta, vähän huonommistakin tenoreista on pulaa.”

Käyrätorven soitto alkoi, kun Peltomaa vastaanotolle alkoi tulla vaskisoittajia. ”Järvenpäässä asuva huippumuusikko ja -pedagogi **Erja Joukamo-Ampuja** ehdotti soittotunteja. Oma soittoharrastus auttaa ymmärtämään paremmin potilaita. Joskus tapaamme heitä Erjan kanssa yhdessäkin.”

Tärkeä Peltomaan yhteistyökumppani on musiikkifysioterapeutti **Katariina Porander**. ”Hän on hieno esimerkki siitä, kuinka fysioterapeutti voi viedä musiikkilääketieteellisen osaamisensa korkealle tasolle.” ●

Johtosävel

TUIJA BRAX
Gramexin puheenjohtaja

Terveyttä freelancereille

Tätä Sydänliiton terveysp...aa!, toteavat **Rotsi** ja **Jyrä** yhdellä kolmesta ”rokumentisarjan” videosta. Rokumentit löytyvät Youtubesta ja ne ovat levinneet kiittävästi musiikkimaailmaan.

Kyseessä on pilotti, jossa Sydänliitto ja Freelancemuusikot ry etsivät yhdessä keinoja kannustaa ja tukea epäsuunnollista, luovaa ja usein paineensietokykyä vaativaa työtä tekeviä freelancereita tai itsensätyöllistäjiä elämään fiksusti.

On arvioitu, että noin seitsemän prosenttia suomalaista työntekijöistä työllistää itsensä jonkin sortin freelance- tai kevytyrittäjyyspohjalta. Tulevaisuustutkijat ennustavat ilmiön laajentuvan alustatalouden myötä. Yksi moninaisen ilmiön piirteistä liittyy luovaan, erittäin vaativaan työhön, kuten taiteisiin tai laajemmin sisällöntuottajiin. Seuraavan pilotin Sydänliitto tekeekin freelance-kirjoittajien kanssa.

Itsensä johtaminen, ajankäytön hallinta ja sisäisen yrittäjyytensä löytäminen ovat tänä päivänä henkilöstökoulutuksen muotiteemoja niilläkin työpaikoilla, joissa työsuhteet ovat niin sanotusti perinteisempiä ja lakisäätöisen työterveyden kuluksi huolehtia työhyvinvoinnista. Näissä piloteissa haetaan keinoja löytää oma tapa liikkua, syödä tai nukkua, mutta jatkossa tutkimme sitäkin, miten musiikin avulla meistä kukin voi tavoitella hyvää elämää arjen paineiden keskellä.

On jo laajasti tiedossa, että musiikki ja tanssi edistävät aivoterveyttä. Meillä saisi olla kuitenkin enemmän ideoita ja julkista keskustelua siitä, miten löytää oma tapansa innostua musiikista ja musiikin avulla arjestaan. Ammattilaisille ja musiikin suurkuluttajille tämä kysymys on varmasti yhtä outo kuin paljon liikkuvalla ovat ne vinkit, joita Rotsi ja Jyrä antavat rokkenteissaan. ●

Itsensä-työllistäjän asialla.

KUVA PIA INBERG

MATTI JA TEPPO

• Matti Ruuhonen syntynyt 1949 Turussa. • Teppo Ruuhonen syntynyt 1948 Turussa. • Julkaisseet yhteensä yli 40 studioalbumia ja kokoelmalevyä. Saavuttaneet 39 kulta- ja platinalevyä. Mattin ja Tepon levyjä on myyty yli 1,5 miljoonaa kappaletta. • Tunnetuimpia kappaleita: *Kissankultaa* (1970), *Nousee päivä, laskee päivä* (1972), *Näitä polkuja talleen* (1981), *Mä joka päivä töitä teen* (1982), *Kaiken takana on nainen* (1986). • Tekevät koko Suomen kattavan 50-vuotisjuhlakiertueen syksyllä 2019. Kiertue huipentuu ”Viimeiseen konserttiin” Hartwall Arenalla sunnuntaina 15. päivä joulukuuta.

Veljekset vaan ei ilveksset

Matti ja Teppo Ruuhonen ovat Turun lahja Suomen kansalle. He ovat iskelmätaivaan kestotähtiä, erottamaton parivaljakko ja 50 vuotta maan tanssilavoja kiertänyt viihdeinstituutio. Toisiaan veljekset muistuttavat silti harvinaisen vähän.

Teksti VILLE HARTIKAINEN *Kuvat* PETRI MULARI

He ovat kuin kaksi julistavaa saarnamiestä. **Matti** ja **Teppo Ruuhonen** istuvat vierekkäisillä nojatuoleilla Turun-toimistollaan, ja paasaavat saavutuksistaan sellaisella vimmallalla, ettei väliin tahdo ennättää.

Suurimman osan ajasta äänessä on Matti, veljeksistä nuorempi ja hurjempi. Hänen tyyliinsä eivät kuulu hienovarainen diplomaatia tai turhanpäiväinen hyssyttely. Mielipiteensä hän laukoo suoraan ja sääliittä.

Esimerkiksi näin hän ajattelee *Vain elämää* -menestyssarjasta:

”Neljä kertaa ovat yrittäneet houkutellessa. Sanovat, että kun teillä on niin hirveä määrä hittejä, että pliiis, Matti ja Teppo, meidän on pakko saada teidät mukaan. Enhän mä ole koskaan katsonut koko ohjelmaa. Tiedän vain, että siellä itketään kovasti. No, onhan se ihanaa katsoa, kun joku vetää omaa biisiä, ei siinä mitään. Varsinkin, kun samalla teostot laulavat ja fyrkkaa tulee.”

Toteamuksensa päälle hän nauraa makeasti. Matti huomauttaa, ettei hänen herjojaan kannata kovin vakavasti ottaa, ja kyllä raha hänellekin kelpaisi, liikemies kun luonnoltaan on. Ylittämättömäksi ongelmaksi ohjelmanteossa muodostuivat sen sijaan aikaiset aamuhäämmiset. Matti kertoo nousevansa

normaalisti ylös vasta puolenpäivän aikoihin.

”Ei sellainen sovi mulle ollenkaan!”, hän huudahtaa.

”Ei sinne näin vanhoja äijii pitäisi muutenkaan päästää. Toisaalta ei me olla mitään menetetty. Meille se ohjelma on ihan so what. Vaikka ei olla enää televisiossa, eikä biisit soi radiossa, ei sillä ole mitään vaikutusta. Paikat on täynnä jengiä silti. Se on kylmä totuus.”

Iskelmätaivaan kiintotähdet

Vaikea hänelle on vastaankaan väittää. Matti ja Teppo ovat iskelmätaivaan todellisia kiintotähtiä. He ovat saavuttaneet 50 vuotta kestäneen musiikkiuransa lähes kaiken; rikkoneet myynti- ja yleisöennätyksiä ja päässeet asemaan, jossa heillä varaa kieltäytyä tarjouksista, joihin suurin osa muista artisteista tarttuisi kynsin hampain kiinni.

Täällä heidän päämajassaan menestys on konkreettisesti käsinkosketeltavaa: suurin osa lauluduon kolmestakymmenestäyhdeksästä kulta- ja platinalevystä komeilee rivissä toimiston seinällä. Yhteensä Ruuhosen veljesten levyjä on kaupattu vuosikymmenien

varrella yli 1,5 miljoonaa kappaletta. Se tekee heistä kautta aikain toiseksi eniten Suomessa myyneen artistin. Edelle kiilaa ainoastaan Eppu Normaali.

Eikä miljöössä muutoinkaan valittamisen aihetta löydy. Matin ja Tepon toimisto sijaitsee arvostetulla paikalla Turun ydinkeskustassa. Muutama vuosi sitten tehdyssä remonttissakaan ei olla säästelty, nurkat hohtavat laatua ja vaurautta.

”Kyllä tää kotiolut voittaa”, Teppo leukailee.

Toimisto tulvii erilaisia muistoja. Eteishallissa paraatipaikalta tilannetta tarkkailee kummallisen näköinen figuuri. Drag queenin ja mallinukun pään risteytystä muistuttava patsas on palkinto ensimmäisestä Emma Gaalasta vuodelta 1983. Matti ja Teppo julistettiin tuolloin vuoden miessolistiksi – laulajaduo vaikka ovatkin.

Matkan varrelle mahtuu kaikenlaista.

”Samassa puntissa”

Erottamaton parivaljakko Ruuhoset kertovat olleensa aina pikkupojista lähtien. Yhdessä

”Teppo sanoi jo kaksikymmentä vuotta sitten, että haluaa lopettaa.”

Matilla (vas.) ja Tepolla on takanaan yli 50 vuotta kestänyt ura. ”Jotenkin se energia on säilynyt. Kyllä tätä hommaa on edelleen hirveän kivaa tehdä”, Teppo sanoo.

Matti (vas.) ja Teppo Ruuhonen aurinkolaseihin sonnustautuneina marraskuussa 1986.

KUVA: TIMO HÄMÄLÄINEN / IS / LEHTIKUVA

Veljekset kertovat olevansa toistensa parhaita ystäviä. Yhdessä he voivat puhua mistä tahansa. Herkistäkään aiheista he eivät vaikene. ”Mikään ei ole meille tabu”, Matti (oik.) kertoo.

laulamisen veljekset aloittivat Turun työväen lapsikuorossa 1950-luvulla. Ponnahduslautana suurempaan suosioon toimivat esiintymiset ylioppilaspaikeissa reilu kymmenen vuotta myöhemmin. Askel askeleelta he ovat edenneet yhdessä.

”Voi sanoa, että ollaan kasvettu melkein samassa lakkeessa”, Matti luonnehtii.

Läpimurtohitti *Kissankultaa* ilmestyi vuonna 1970. Muutamaa vuotta myöhemmin Ruuhoset kyllästivät levy-yhtiön jäykään julkaisupolitiikkaan ja päättivät ottaa ohjat omiin käsiinsä. Levy-yhtiö M&T Tuotanto Oy:n he perustivat 1975. Kaikki piti aloittaa nollassa. Yrityksen ensimmäisenä levyvarastona toimi vanhempien vaatehuone. Muitakaan valmiuksia yritykseen pyörittämiseen Ruuhosilla ei juuri ollut.

”Ihan kylmästi lähdettiin vaan tekemään”, Teppo kertoo.

Oletteko olleet aina kärsimättömänä?

”No, Teppo on vähän rauhallisempi. Mulla on jatkuvasti tuli peen alla”, Matti vastaa.

Tulikuuma 1980-luku

Intensiivisintä aikaa olivat 1980-luvun humu- vuodet. Tuolloin Matista ja Teposta kuoriutui kotimaisen viihdekentän supertähtiä. Hittejä tuli kuin liukuhihnalta: *Näitä polkuja talleen* (1981), *Mä joka päivä töitä teen* (1982), *Kaiken takana on nainen* (1986). Ja niin edespäin. Firman tulos kasvoi kohisten, henkilökuntaa palkattiin lisää ja uusia artistinimiä kiinnitettiin tallin listoille.

Nousukiidon aikana he tekivät lukuisia uhkarohkeita ja taloudellisesti riskialttiita sat-sauksia. Maailmanvalloitustakin veljekset vi- rittelivät teinipopyhtye Bogart Co:n kanssa. Rahaa ja resursseja paloi.

”Sellaisia ihan käsittämättömän hulluja ideoita”, Teppo muistelee.

Samaan aikaan he painoivat itse ympäri maata 140 keikan vuosivauhdilla. Keikka- paikasta toiseen veljekset kiisivät tuliterällä S-sarjan Mersulla. Ratin takana istui Teppo. Matti rämpytti vieressä kitaraa ja paukutti tulevia listahittejä rystyset valkoisina.

Hurja tahti vaati välillä veronsa. Matti muistelee, että silloin tällöin hänen täytyi pyytää Teppoa pysäyttämään auto maan- tien varteen. Oli päästävä ulos oksenta- maan.

”Paine oli välillä niin mieletön. Se oli ihan mahdotonta touhua.”

Perhettään veljekset kerkesivät näke- mään keikkojen välissä vain vilaukselta. He olivat toistensa seurassa lähes kai- ken valveillaoloajan. Hotellihuoneet olivat sentään kummallakin omat.

”Kun meillä on tuo aikakuvio aika erilainen”, Teppo kertoo.

Mitä se tarkoittaa? >>>

>>>

”Sitä, että Teppo menee keikan jälkeen nukkumaan, mutta itse olen hereillä vielä viideltä. Aamulla Teppo menee aina aamupalalle, koska se on ilmainen. Itse en koskaan. Ostan sitten lähtiessä huoltoasemalta kahvin ja pullan”, Matti selventää.

Toistensa vastakohdat

Pitkäästä ja tiivistä yhteisestä työurasta huolimatta veljekset ovat persoonina hyvin erilaisia. Voisi lähes sanoa, että toistensa vastakohtia. Teppo on kaksikon herkkä runosielu, verkkainen tuumailija ja sovitteluun tähtäävä osapuoli. Matti on puolestaan parivaljakon intohimoinen päällepäsmäri, periksiantamaton väkijä ja konflikteja kaihtamaton kuuma-kalle.

”Teppo on kalat ja mää olen leijona. Se kertoo jotain”, Matti luonnehtii.

Erilaisista luonteista huolimatta työympäristö veljesyhteisessä on pysynyt seesteisenä läpi vuosikymmenten. Ruohoset eivät edes muista, että olisivat kertaakaan kunnolla riidelleet. Pientä napinaa heille tulee korkeintaan väsymyksen hetkinä. Silloin muutama ruma sana saattaa lipsahtaa suusta.

Välirikoilta on silti vältytty.

”En edes muista milloin olisit viimeksi lyönyt minua”, Teppo vitsailee.

Eroavat luonteenlaadut näkyvät myös kaksikon työnjaossa. Teppo hoitaa tarkkuutta ja kärsivällisyyttä vaativan kirjallisen puolen, paperihommat ja tiliasiat. Matti puolestaan maalaa isommalla pensselillä ja keskittyy omiin vahvuuksiinsa: biisikirjoitukseen, keikkabuukkauksiin ja bisneksen hieromiseen.

”Jos olisin jossain levy-yhtiössä, niin voisin väittää, että olisin aika kova kingi. Varmasti olisin saanut jossain Warnerilla tehtyä elämäntyöni. Siis ihan saletisti, tappiin asti. Nämä seinät ovat todiste siitä”, Matti selostaa ja osoittaa seinillä roikkuvaa levykokoelmaa.

Vieressä tilannetta seuraava Teppo nyökkää päätään.

”Kaikesta kyllä huomaa, kumpi on täällä the boss”, hän myöntää.

Näinkö todella on?

”No, kyllä minä Masaa katson vähän ylöspäin. Se on ihan oookoo mulle, koska hän on hoitanut aina kaikki isoimmat asiat, ja kirjoittanut 95 prosenttia meidän kappaleista.”

Matti ei menisi linjavedossa aivan yhtä pitkälle. Ei hän sitä kiellä, etteikö hän olisi kova touhuamaan. Kaikkea kunniaa veljesduon menestyksestä hän ei suostu silti itselleen ottamaan. Matti sanoo, että loppujen lopuksi kaikki on saavutettu yhdessä. Ilman veljeään hänestä ei olisi todennäköisesti tullut tanssikansan suursuosikkia.

”Ihmisiä kiehtoo se, että olemme veljeksiä. Olen nähnyt sen omin silmin. Sitä paitsi keikoilla mimmit katsovat paljon enemmän Teppoa kuin minua”, Matti kertoo.

Tämän Teppokin myöntää.

”Heitä kiinnostaa tällainen hiljainen hiip-päri.”

Pitkän uran salaisuus

Mikään ei ole ikuista. Eivät edes Matti ja Teppo. Matti vietti 70-vuotissyntymäpäiväänsä viime elokuussa. Tepolla samat numerot tulivat mittariin jo puolitoista vuotta aiemmin. Molemmat käyvät jo pitkällä eläkeiässä, mutta keikkailua he eivät aio vielä lähivuosina lopettaa. Esiintyminen ja aplodit kourkuttavat edelleen liiaksi.

Milloin sitten?

”No, Teppo sanoi jo kaksikymmentä vuotta sitten, että haluaa lopettaa, että ei jaksakaan enää. Silti tässä mennään vaan”, Matti sanoo ja nauraa.

Pitkän uran salaisuus on Ruohosten mielestä monen asian summa. Ensinnäkin luottamus ja kunnioitus veljesten välillä on

pysynyt vakaana. He ovat edelleen terveitä, eivätkä ole sortuneet läträämään viinan kanssa. Lisäksi kummallakin on takanaan pitkät ja kestävät avioliitot. Kaiken takana siis todellakin on nainen.

Ja tietysti ovat vielä ne omat biisit. Niihin heidän suosionsa lopulta kulminoituu. Kun puhe kääntyy musiikkiin ja omaehtoisuuteen, Matin kielenkannat terävöityvät jälleen. Hän sanoo arvostavansa enemmän sellaisia artisteja, jotka kirjoittavat itse omat laulunsa.

Niin hänkin on tehnyt.

”Aika moni laulaja meidän ikäluokastamme on tehnyt vain covereita. On menty tavaltaan valmiiseen pöytään. Se on helppo tie. Me ollaan vedetty aina sen vaikeimman kaavan mukaan. Mutta paljon mielenkiintoisempi ura meillä on ollutkin.”

Sitten hän pitää pienen tauon ja lisää: ”Siis kehumatta mitenkään”.●

Matin (vas.) ja Tepon levyjä on myyty yli 1,5 miljoonaa kappaletta. Spotifyn kaltaisten musiikkipalveluiden striimausmääristä he eivät ole kiinnostuneita. ”Me ollaan vanhan liiton miehiä”, Matti ja Teppo toteavat.

Gramex mukana maailmanlaajuudessa metadatatilastoissa

Levy-yhtiöt ja Gramex-järjestöt kehittävät maailmanlaajuisesti toimivan äänitteiden metadatatilaston RDx, joka nopeuttaa ja parantaa korvausten maksua.

Teksti LAURI KAIRA

Ä

änitetuottajien kansainväliset järjestöt IFPI ja WIN ovat käynnistäneet kansainvälisen metadatatilaston, jonka avulla kerätään ja jaetaan keskitetysti tietoa äänitteistä ja oikeudenhaltijoista.

Uutta RDx-metadatatilastoa kehittävät maailman suurimmat levy-yhtiöt major- ja indie-puolelta sekä muutama tekijänoikeusjärjestö. Suomen Gramex on yksi näistä.

Lokakuussa julkistettu RDx-hanke oli syksyn suurin it-uutinen kansainvälisissä musiikin ammattilehdissä. Mistä tässä oikein on kysymys? >>>

RDX-HUBI

UUDEN HUBIN kautta tekijänoikeusjärjestöt saavat ajantasaista äänite- ja oikeudenhaltijatietoa reaaliaikaisesti ympäri maailmaa.

RDX luo myös Gramexille uudenlaisen toimintaympäristön, jossa äänitetietoa siirretään maailmanlaajuisesti metadatan, jatkossa myös Suomesta ulkomaille. Tämä nopeuttaa tilityksissä tarvittavan tarkan äänite- ja oikeudenhaltijatiedon saantia ja lisää saatavilla olevan äänitetiedon määrää.

Gramexille raportoitavien äänitteiden käyttömäärät kasvavat jatkuvasti. Yksi suurimmista käytännön haasteista on saada omaan käyttöön juuri niiden käytettyjen äänitteiden oikeudenhaltijatietoja metadatumuodossa. Kasvavia tietomääriä ei pysty käsittelemään perinteisillä toimintatavoilla.

RDX käyttää raportointi- ja viestintäformaattina DDEX MLC -standardia. Kaikki osapuolet tulevat siis jakamaan ja vastaanottamaan tietoa samaa, pakotettua formaattia käyttäen. Se on välttämätöntä, jotta palvelua voidaan käyttää sekä teknisesti tehokkaasti että kustannustehokkaasti.

RDX:n kautta saatava tieto sisältää kaiken sen välttämättömän ja ajan tasalla olevan äänite- ja oikeudenhaltijatiedon, jota Gramex-korvausten tilittäminen tarvitsee. Yhden biisin osalta metadatatieto voi sisältää noin sata erilaista yksityiskohtaa, kuten esimerkiksi yksityiskohtaiset mandaattitiedot käyttölajeittain ja maantieteelliset alueet sekä lisenssien alkamis- ja päättymisajankohdat. Myös musiikoiden LineUp-tiedot pyritään sisällyttämään jatkossa DDEX-viesteihin. ●

>>>

Tietoa tarvitaan

Kun biisi soi radiossa jossain päin maailmaa, siitä pitää hoitaa maksu muusikoille, biisintekijöille ja levy-yhtiölle, vaikka toiselle puolelle maapalloa.

Tämä vaatii mielettömän määrän dataa. Ja vieläpä sellaisessa muodossa, jonka kaikkien osapuolten järjestelmät kaikkialla maailmassa pystyvät tuottamaan, jakamaan ja käsittelemään.

Tätä tietoa kutsutaan metadatsiksi. Digi-aikana se on liitettävissä niin äänitteisiin kuin yksittäisiin biisitiedostoihin. Tämän tiedon avulla äänitteiden oikeudenhaltijat kyetään tunnistamaan nopeasti ja oikein.

Digitaalinen hubi

IFPI ja WIN julkistivat lokakuussa hankkeen, joka luo keskitetyn tiedonvaihtopalvelun nimeltään Repertoire Data Exchange (RDX). Se on IFPI:n ja WIM:n omistama, Britanniaan rekisteröity yhtiö.

RDX antaa levy-yhtiöille ja tekijänoikeusjärjestöille mahdollisuuden jakaa ja saada metadataa yhden pisteen eli palveluhubin kautta. Hubin operatiiviseksi ylläpitäjäksi ja palvelun tarjoajaksi valikoitui pitkän ja tarkan valintaprosessin jälkeen Gramexin englantilainen sisarorganisaatio PPL.

Projektin pilottivaiheessa on mukana myös neljä tekijänoikeusjärjestöä, joista yksi on Suomen Gramex. Gramexin oikeudenhaltijayksikön johtaja **Tuomas Talonpoika** on jäsenenä RDX:n Advisor Boardissa.

Tehoa ja tarkkuutta

Uuden hubin odotetaan parantavan tekijänoikeuskorvausten tilittämisen tarkkuutta ja tehokkuutta maailmanlaajuisesti. Järjestöllä on mahdollisuus saada palvelun kautta ajantasaista äänite- ja oikeudenhaltijatietoa reaaliaikaisesti ympäri maailmaa.

”Levy-yhtiöt jatkavat investointeja musiikkietojen tarkkuuteen ja hallintaan ja parantavat niitä useilla eri aloilla”, sanoo IFPI:n toimitusjohtaja **Frances Moore**.

Hänen mukaansa RDX:stä hyötyvät kaikki. ”Se parantaa operatiivista tehokkuutta ja alentaa oikeudenhaltijoiden kustannuksia, sallii yhteishallinnointijärjestöjen hakea luotettavaa dataa yhdestä pisteestä mahdollistaen tarkemman ja nopean korvausten jaon.”

”Olemme erittäin kiitollisia kaikille yhteishallinnointijärjestö- ja levy-yhtiökumpaneillemme, jotka tekevät tiivistä yhteistyötä kanssamme tämän projektin parissa”, Moore kiittää Gramexia ja muita mukaan kutsuttuja.

RDX tekee yhteistyötä sekä suurten että riippumattomien levy-yhtiöiden, jakelijoiden ja yhteishallinnointijärjestöjen kanssa.

Gramexilla on osaamista uudenlaisen, tehokkaan ja tarkan oikeuksienhallinto- ja tilitysjärjestelmän käyttäjänä, Tuomas Talonpoika sanoo.

KUVA: LAURI KAIRA

Tärkeää indie-yhtiöille

”Julkisen esittämisen oikeudet ovat yhä tärkeämpi osa indie-yhtiöiden tuloja”, sanoo WIN:n toimitusjohtaja **Charlie Phillips**.

Koska musiikki on saatavissa maailmanlaajuisesti, se kerryttää tekijänoikeuskorvauksia maailmanlaajuisesti.

”Monimuotoisten tietojen toimittaminen tekijänoikeusjärjestöjen kansainväliselle verkostolle ei ole ollut yksinkertaista indie-tuottajille ja oikeudenhaltijoille. RDX on ensimmäinen merkittävä ja näin laaja projekti jakaa äänitetietoa keskitetysti ja maailman laajuisesti.”

”Tällä hetkellä itse musiikki voidaan levittää silmänräpäyksessä ympäri maailmaa – esimerkiksi eurooppalainen musiikki Australiaan – ja jatkossa myös korvausten keräämisessä tarvittavat äänitteiden tunnistetiedot sekä luonnollisesti itse korvaukset liikkuvat nopeasti”, sanoo Phillips.

Britannian tekijänoikeusjärjestö PPL:n toimitusjohtaja **Peter Leathemin** mukaan

heillä on hyvät mahdollisuudet tukea IFPI:ä ja WIN:ää bigdata-haasteisiin vastaamisessa. Heidän vahvuutenaan ovat suhteet musii-kin yhteishallinnointijärjestöihin ympäri maailmaa ja asiantuntemus, joka on saatu hallinnoimalla viikoittain valtavia määriä äänitedataa.

”RDX tekee yhteistyötä niin suurten kuin riippumattomienkin levy-yhtiöiden ja jakelijoiden sekä yhteishallinnointiorganisaatioiden kuten Gramex Finlandin kanssa”, Leathem sanoo.

Kehityksen kärkijoukossa

Gramexin oikeudenhaltijayksikön johtaja **Tuomas Talonpoika** on kansainvälisen hankkeen neuvonantajaryhmässä. Hänen mukaansa Gramexilla paljon annettavaa hankeeseen.

”Meillä on osaamista uudenlaisen, tehokkaan ja tarkan oikeuksienhallinta- ja tilitysjärjestelmän kehittäjänä sekä järjestelmän ja siinä prosessoitavan datan käyttäjänä.”

”Nykyaikainen järjestelmä on käytännössä välttämätön edellytys RDX:n avulla levitettävän metadatan vastaanotossa ja käsitteilyssä.”

”Gramex edustaa pilottiryhmässä myös täysin omaa kokoluokkaa eli niin sanottua keskiuurta/pientä järjestöä. Muut järjestöt – PPL Iso-Britanniasta, Re:Sound Kanadasta ja SENA Alankomaista – ovat Gramexia huomattavasti suurempia. Gramexin nykyinen tekninen valmius ja tietotaito ovat mahdollistaneet tämän aseman.”

Gramexin järjestelmä käy kaupaksi

Gramexin ja itävaltalaisen Biconceptsin yhdessä kehittämä Apollo-oikeuksienhallinta ja tilitysjärjestelmä on ostettu jo viiden muun maan tekijänoikeusjärjestöihin ja myyntineuvottelut ovat kesken useiden muiden kanssa.

”Olemme luonnollisesti erittäin tyytyväisiä, että olemme valikoituneet mukaan RDX-projektin pilottiporukkaan, jossa on osapuolina järjestöjä ja levy-yhtiöitä eri puolilta maailmaa”, sanoo Talonpoika. ●

Tekijänoikeuspäivän uusi tunnus ja väri paljastettiin Talvikauden avajaisissa Tavastian lavalta.

Tekijänoikeuspäivä saa uutta väriä

Talvikauden avajaisissa esitelty uudistunut Tekijänoikeuspäivä näyttää vihreää valoa luovalle työlle.

Teksti LAURI KAIRA
Kuvat MATTI MATIKAINEN

Juhlissa esiintyi tämän vuoden sooloprojektiaan vetänyt Ellips.

Gramexin hallituksen puheenjohtaja Tuija Brax puhumassa.

Marraskuun 12. päivänä pidettiin perinteiset Talvikauden avajaiset. Gramex järjesti tapahtuman yhteistyössä Musiikkituottajien, Muusikkojen liiton sekä Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen kanssa.

Tapahtuma oli tällä kertaa legendaarisella Tavastia-klubilla. Tämän vuoden tähtiesiintyjänä oli **Ellips**. Paikalla oli nelisensataa musiikkialan ammattilaista, kulttuurijärjestöjen edustajaa ja päätöksentekijää.

Tekijänoikeuspäivä vihertyy

Tapahtumassa esiteltiin myös uudistunut tekijänoikeuspäivä. Suomessa on vietetty huhtikuista tekijänoikeuspäivää yli kymmenen vuotta.

Tekijänoikeuspäivän ideoi ja käynnisti aikoinaan Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY. Tavoitteena oli uudistaa tekijänoikeusviestintää. Aiemmin puhuttiin usein siitä, mitä tekijänoikeus kieltää – tekijänoikeuspäivä tahtoi nostaa esille kaiken, mitä se mahdollistaa.

”Taiteilijan tulot perustuvat tekijänoikeuteen. Kun taiteilija voi elää työllään, meille kaikille syntyy uutta kuunneltavaa, katsottavaa ja luettavaa. Lyhyesti sanottuna iloa ja elämyksiä”, tekijänoikeuspäivän tiedotteissa kiteytettiin.

Tekijänoikeuspäivään liittyi silloin muun muassa radiomainontaa, valtakunnallinen leffaetukampanja kuluttajille sekä elokuvateatterinäytösten kiertue koululuokille.

Uudistunut ©-DAY

Vuonna 2020 tekijänoikeuspäivä uudistuu ja laajenee. Se saa nimekseen ©-DAY ja tarkoituksena on koota yhteen kaikki tekijänoikeuksia kunnioittavat toimijat koko viikon ajaksi.

Päivän väri on vihreä. Kuten liikennevaloista tiedetään, vihreä väri tarkoittaa, että saa mennä ja saa tehdä.

Vihreä tekee vastuullisesta sisällöstä kuluttajille helposti tunnistettavaa: saa mennä!

Kampanjan järjestää Tekijänoikeusakatemia ry, johon kuuluvat tekijänoikeusjärjestöt Teosto, Kopiosto, Gramex, Kuvasto, Sanasto ja APFI.

Lisäksi Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus TTVK järjestää perinteiseen tapaan elokuvateatterinäytöskiertueen. Elokuviin kutsutaan 3 000–4 000 koululaista eri puolilla Suomea. Tekijänoikeuspäivän hankkeet saavat opetus- ja kulttuuriministeriön tukea. ●

Gramex-korvauksia runsaat seitsemän miljoonaa

Noin 26 000 oikeudenhaltijaa sai korvauksia joulutilityksessä.

Tekijänoikeusjärjestö Gramex jakoi joulutilityksessä runsaat seitsemän miljoonaa euroa korvauksia. Korvauksia sai 26 000 muusikkoa ja tuottajaa. Heistä 8 500 asuu Suomessa ja loput ulkomailla.

Nyt jaettiin valtaosin tämän vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana kerättyjä radiosoihto- ja taustamusiikkikorvauksia.

Lopullisen korvaustilityksen tekeminen taiteilijoille jo keruuvuonna on harvinaista Gramexin ulkomaisten sisarjärjestöjen keskuudessa. Tämä on jo toinen vuosi, kun Gramex pystyy jakamaan korvauksia näin nopeasti.

Gramexin yhdessä itävaltalaisen BiConcepts-yhtiön kanssa kehittämä Apollo-tilitysjärjestelmä mahdollistaa aiempaa nopeamman tilitysvauhdin. Gramexin kehittämä tilitysjärjestelmä on niin edistynyt, että sitä ostetaan nyt muihin tekijänoikeusjärjestöihin. Se on myyty jo viiteen ulkomaiseen tekijänoikeusjärjestöön ja lisäksi myyntineuvottelut ovat kesken usean muun järjestön kanssa.

Joulutilitys on vuoden kolmas tilitys. Viime vuonna Gramex jakoi tilityksissään yhteensä 22 miljoonaa euroa. ●

PAPERINEN ÄÄNITEILMOITUS POISTUU

Vuodenvaihteesta alkaen kaikki äänite ilmoitukset tehdään sähköisesti MyGramex-portaalissa. Pääset portaaliin kotisivumme www.gramex.fi kautta.

 gramex

MILLA VILJAMAA

- Syntynyt 1980. • Musiikin maisteri, Sibelius-Akatemian KaMu 2007.
- Opettanut Sibelius-Akatemiassa ja Pakilan musiikkiopistossa. • Työskennellyt muusikkona, säveltäjänä, sanoittajana ja sovittajana konserteissa, sirkus-, tanssi-, ooppera- ja teatteriproduktioissa sekä tuottanut levyjä. • Tehnyt elokuvasävellyksiä esimerkiksi *Muumit Rivieralla*.
- Esiintynyt useiden Euroopan maiden lisäksi Australiassa, Kiinassa, Japanissa, Yhdysvalloissa ja Argentiinassa. • Kokoonpanoja Duo Viljamaa & Juhola, Hereä, Saaga Ensemble, Lauri Tähkä Revohka, Johanna Juhola Reaktori.
- Teosto-palkinto 2012 sooloalbumista *Minne*.

KUVA: JUHA TORMÄLÄ

Ihmisten edessä

Milla Viljamaan soitannolliset polut risteilevät kansanmusiikista klassiseen ja popista tangoon.

Teksti TOMMI SAARELA

Lauri Tähkän yhtye tarjoaa Milla Viljamaalle näköalapaikan tarkastella esiintyjän, laulun ja kuulijan kohtaamisesta syntyvää vuorovaikutusta.

KUVA: LEIF VÄRE

Milla Viljamaa lämmittelee lavalla illan konserttiin kookkaan pianonsa takana. Se on hänen ykkössoitimensa kiertueella olevan **Lauri Tähkän** yhtyeessä. 150-kiloinen Yamahan hybridipiano vaatii pari kolme hyväkuntoista miestä noustakseen lavalle, joten moista järkälettä harva viitsii keikoille raahata.

”Ei tämä ole täysin kohtuuton elementti kiertuetuotannossa, jossa muutenkin kulkee paljon raskasta kalustoa kuorma-autossa”, Viljamaa hymähtää soitinvalinnalleen, jonka hän teki liittyessään Tähkän yhtyeeseen vuosikymmenen alussa.

”En koe sähköpianoa elementtinä, joka korvaisin pianon. Kysymys on myös soitto-tyylistäni, käsittelen pianoa aika kovakouraisesti. Kansanmusiikkitaustaisena olen myös aina pitänyt akustisia soittimia arvossa.”

Viljamaa pärjäsi Tähkän matkassa pitkään pelkällä hybridipianolla, vasta artistin uusimpien albumien sounditarpeiden myötä elektronisempi soitinarsenaali on alkanut nousta kyytiin. Tähkän kanssa käyttämänsä teknologiaa Viljamaa on ryhtynyt hyödyntämään myös musiikki-teatteriprojekteissa, joissa hänelle saattaa langeta tehtäväksi tuottaa koko esityksen sointikuva yhden naisen bändinä.

Rakkaus tangoon

Viljamaan vahvimpia intohimoja on tango – kansainvälinen ja samalla hyvin suomalainen musiikinlaji – jota hän on tutkinut laajasti eri yhteyksissä. Opiskeluaikana perustettu duo haitaristi **Johanna Juholan** kanssa on jo parinkymmenen vuoden ikäinen, mutta tutkimusmatka jatkuu.

Tango vilahtelee myös Viljamaan soolo-tuotannossa.

”Olen yrittänyt selvittää, mikä tekee tangoa, missä sen rajat kulkevat, mikä on vielä tangoa ja miksi.”

Varsinkin tango nuevo, taidemusiikin aineksia jazzin improvisaatioon yhdistelevä ”uusi tango” näyttättyy Viljamaalle mitä monipuolisimpana musiikinlajina, joka kätkee sisäänsä sävyjen ja tunteiden kirjon.

Monet Viljamaan kontakteista ja bändeistä ovat syntyneet opiskeluaikoina, esimerkiksi kansanmusiikkiyhtye Hereä. Se kuuluu bändeihin, joita ei lopeteta, vaikka jäsenille tulisi muita kiireitä. Yhtyeet uinuvat, kunnes heräävät aika ajoin toimintaan.

”Vaikka tauot voivat olla vuosienkään mittaisia, bändien musiikki elää elämänsä äänitteillä”, Viljamaa huomauttaa ja lisää tuntevansa vetoa myös elävään kuvaan tehtävään musiikkiin niin soittajana kuin säveltäjänä. Tuorein isompi leffasoittokeikka oli viime keväänä teattereihin tullessa *Baby Jane* -elokuvassa.

Outo lintu

Teatteri – ja sirkuskin – ovat Viljamaalle tuntuja työympäristöjä.

”Teatterissa olen yleensä lavalla, osana näyttelijäporukkaa ja esitystä. On ihanaa, että muusikoita osataan nykyään käyttää teatterissa enempiä kuin pelkinä säestäjinä.”

”MILLA FROM FINLAND”

MILLA VILJAMAA innostui jo ala-asteikäisenä Keravan musiikkiopistossa **Mauno Järvelän** Kaustisella järjestämistä Näppärikurssista. Klassiselle pianistille kansanmusiikin yhteisösoitto oli uusi, vapauttava kokemus. Kiehtovaa oli mahdollisuus vaikuttaa musiikkiin ja alkaa tehdä sitä itsekin.

”Klassisissa opinnoissa keskitytään enemmän olemassa olevan musiikin soittamisen tekniikkaan ja tulkintaan, ei omaan luomiseen.”

Viljamaa eteni Sibelius-Akatemian nuorisosaston kautta opiskelijaksi kansanmusiikin osastolle. Siellä opiskelijan tie johtaa kansanmusiikista tyypillisesti kansojen musiikkeihin, ”maailmanmusiikkiin”, mikä on Viljamaan mielestä oikea järjestys. Hän päätyi itsekin afrikkalaisen musiikin syövereihin pygmaalulua myöten, kunhan oli penkonut perin pohjin Suomen, Ruotsin ja Pohjoismaiden kansanmusiikin aarteita.

Perusteellinen paneutuminen harmoniin on kuljettanut Viljamaata ympäri maailmaa kamariorkesterien vieraaksi. Mukana kulkee polkuharmonin näppärän kokoinen pikkusisar, ”matkaharmoni”.

Viljamaan varsinainen sauma taidemusiikkikenttään aukesi viime vuosikymmenen lopussa **Pekka Kuusiston** myötävaikutuksella, joka Australian Chamber Orchestran vierailevana artistina halusi esitellä sikkäläisille yleisöille suomalaisesta kansanmusiikista ammentavaa ohjelmistoa. **Timo Alakotila** teki orkesterille tilauksesta kolmiosaisen orkesteriteoksen, jossa harmonin osuus lankesi Viljamaalle. Maailman kiertäminen alkoi siis komeasti ja kaukaa, Australiasta.

Sittemmin Viljamaa on soittanut harmonilla Yhdysvalloissa ja Euroopassa muun muassa **Bachia** ja **Vivaldia**. Klassinen pohjakoulutus on auttanut astumaan orkesterimusikon saappaisiin. ●

Viljamaa ei siis sukkuloi ainoastaan musiikinlajien vaan myös työympäristöjen ja -yhteisöjen välillä, teatterinäyttämöltä rock-yhtyeeseen ja kansanmusaryhmästä orkesterilavalle. Havainnointi eri ympäristöjen toimintakulttuureista ja painotuksista on Viljamaan mukaan ollut omiaan rikastuttamaan käsitystä musiikin ulottuvuuksista.

”Kaikki ei olekaan yksiselitteistä, vaan on hyvin erilaisia tapoja lähestyä musiikkia, ja niillä syntyy erilaisia lopputuloksia, joilla saadaan täytettyä erilaisia tarpeita.”

Viljamaasta on jännittävää vierailta työyhteisöissä, joissa pääsee näkemään toisenlaista elämää – vaikka siitä seuraakin joskus ulkopuolinen olo, kun huomaa olevansa vähän outo lintu.

Esimerkiksi Tähkän keikkabussissa kymmenen miespuolisen rokkarin ja roudarin seurassa Viljamaa ei itseään oudoksi linnuksi tunne.

No jos ei outo, niin vähän harvinaisempi lintu ehkä kumminkin?

”Toki. Olen saattanut vaikka festareilla havahtua, että minä ja joku yksittäinen naisartisti olemme ainoat naiset koko suuressa esiintyjäjoukossa!”

Soittajasta tuottajaksi

Yhteys Lauri Tähkään syntyi kymmenisen vuotta sitten gaalassa, jossa Viljamaa oli toteuttamassa Tähkälle kertaluonteista esitystä. Kun artisti tämän vuosikymmenen alussa vaihtoi Elonkerjuu-yhtyeen nokkamiehestä soolouralle, Viljamaa sai kutsun uuteen Revohka-yhtyeeseen.

Tähkän yhtyeessä Viljamaa on sittemmin esiintynyt kiertueilla ja levyillä, tuottanut artistille yhden albumin sekä kirjoittanut hänen kanssaan biisejä.

”Olen oppinut Laurin bändissä hurjasti siitä, mikä on olennaista. Opiskeluaikoina en osannut kiinnittää huomiota tekstiin, ajattelin enemmän musiikin sovittamista ja soittoa. Tänä päivänä pidän selvänä, että jos biisissä on teksti, se kertoo miten kappaleen kuuluu soida.”

Viljamaa kertoo näkökenttensä auenneen viimeistään silloin, kun huomasi mitä artistin keikoilla tapahtuu kun laulu kohtaa kuulijansa.

”Kun näkee, miten biisi vaikuttaa livenä ihmiseen, joka löytää siitä oman elämänsä tarinan, silloin ymmärtää syvemmän olemuksen, joka sillä musiikilla on.”

Soittamisen rinnalla laulaminen on Viljamaan esittävässä taiteessa olennaisessa roolissa.

”Laulu on mitä luontevin tekijä kansanmusiikissa: häät, hautajaiset, ilot, surut, tarinat, uutiset – kaikki on aikanaan koettu ja kerrottu laulettuna. Suhde lauluun oli aikoinaan muunlainen, nyt laulu saattaa joskus olla vain akrobaattinen suoritus.”

Viljamaan mielestä tarinan kertominen laulamalla pitäisi olla kaikkien oikeus, eikä

Tanskalainen Folkbaltica-festivaali on nimittänyt Milla Viljamaan vuoden 2020 festivaalitaiteilijakseen. Aiemmat festivaalitaiteilijat tulevat Tanskasta, Saksasta, Ruotsista ja Itävaltasta.

Tarinan kertomisen laulamalla pitäisi olla kaikkien oikeus.

onnistumista tarvitsisi määritellä pelkän tekniikan suorituksen kautta.

Uusiin suuntiin

Koska arkielämä tuntuu niin esiintyjillä kuin yleisölläkin nykyään olevan täynnä häiriötekijöitä, keikkatilanne on Viljamaalle tietynlaista luksusta, se antaa mahdollisuuden olla hetken yhteydessä toisiin ja sataprosenttisesti läsnä.

Viljamaa korostaa esiintymisen tärkeyttä livekokemuksen osana. Esiintyjän olemuksella ja karismalla on aina merkitystä – joissain genreissä vielä enemmän kuin toisissa. ”Esiintyjästä huokuva rauha ja itsevarmuus tekee livekeikasta miellyttävää katsottavaa. Jos yleisö aistii, että esiintyjä jännittää, se vaikuttaa kokemukseen haitallisesti ja aletaan myötäelää esiintyjän jännitystä.”

Milla Viljamaan toinen sooloalbumi *Minne* sai arvokkaan Teosto-palkinnon ilmestymisvuonna 2012. Musiikkimaailman Finlandia-palkinnoksi tituleeratun tunnustuksen an-

taneen palkintoraadin perustelujen mukaan kyseessä on ”rikas ja monipuolinen instrumentaalilevy, joka päivittää suomalaisen kansanmusiikkiperinteen onnistuneesti ja omaperäisesti nykykorville otolliseksi”.

”Olin silloin innostunut kamarimusiikillisesta lähestymistavasta, levy syntyi siitä innostuksesta. Sen jälkeen tuntui, että olen tehnyt paljon instrumentaalimusiikkaa, ja halusin alkaa työskennellä tekstin kanssa.”

Sooloalbumin saama tunnustus ei motivoinut väentämään lisää samanlaista, koska itsensä toistaminen ei Viljamaata inspiroi. Soololevyn jälkeen mielenkiinnon kohteet ovatkin suuntautuneet uusiin suuntiin.

Esimerkiksi television tämän syksyn *Vain elämää* -kaudelle Viljamaa osallistui sovittamalla **Samu Haberin** päivänä esitetyn Sunrise Avenuen kappaleen *I help you hate me*, joka kääntyi Lauri Tähkälle ja ohjelmassa vierailleelle Tuuletari-lauluyhtyeelle suomeksi nimellä *Mieheksi vikkaa*. ●

MUSIC MAKES
THE WORLD A
BETTER PLACE

PPL:n vuosijuhlassa kiitettiin kultalevyillä Decca Recordia ja EMI:ä niiden roolista PPL:n perustamisessa vuonna 1934. Kuvassa vasemmalta oikealle PPL:n toimitusjohtaja Peter Leatham, Decca Recordsin toimitusjohtaja Rebecca Allen, Virgin EMI:n toimitusjohtaja Ted Cockle ja PPL:n puheenjohtaja John Smith.

TÄMÄ ON PPL

PPL EDUSTAA Gramexin tavoin sekä äänitteillä esiintyviä taiteilijoita että äänitteiden tuottajia, kuten muun muassa levy-yhtiöitä. Sillä on suoraan asiakkanaan yli 2 000 tv-, radio- ja nettiradiokanavaa sekä yhteisyrityksen kautta yli 400 000 taustamusiikkia käyttävää liike- ja yleisötalaa. • Brittimusiikin käytöstä Britannian ulkopuolella PPL saa korvaukset Gramex-järjestöjen kansainvälisen verkoston kautta. • Vuonna 2018 PPL keräsi 246,8 miljoonaa punttaa ja maksoi korvauksia 105 192 esiintyjälle ja levytys-oikeuksien haltijalle. Näistä 94 750 oli esiintyjä ja 10 442 tuottajaoikeuksien haltijoita. • PPL edustaa suoraan yli 110 000 asiakasta, joista reilut 76 000 on esiintyviä taiteilijoita ja reilut 34 000 tuottajaa.

<<< Maailman ensimmäisen Gramex-järjestön ensimmäiset säännöt.

Kolme miljardia puntaa musiikille

Maailman vanhin Gramex-järjestö,
Britannian PPL on toiminut jo 85 vuotta.

Teksti LAURI KAIRA

Gramexin britannialainen sisarjärjestö PPL täytti tänä vuonna 85 vuotta. Merkkipaalu nosti PPL:n muun muassa Music Weekin kanteen.

”Tämä on ensimmäinen kerta, kun PPL on nostettu Music Weekin kansijutuksi”, PPL:n toimitusjohtaja **Peter Leatham** iloitsee.

Juhlavuoteen liittyy upeita uutisia. ”Maa-liskuussa julkistimme, että vuosi 2018 oli korvausten osalta kaikkien aikojen tuottoisin vuosi. Tilitimme yhteensä 246,8 miljoonaa punttaa.” Se on hiukan yli 287 miljoonaa euroa.

Ulkomaiset tekijänoikeustulot kasvoivat vuodesta 2017 peräti 43 prosenttia.

”Mikä tärkeintä, vuonna 2018 ylitimme koko elinkaaremme ajalta kolmen miljardin punnan korvaussumman merkkipaalun.”

Lontoossa järjestetyssä vuosijuhlassa huomioitiin EMI- ja Decca Records -levy-yhtiöiden erityiset roolit tekijänoikeuden lähioikeuksien vahvistamisessa 1930-luvulla ja PPL:n perustamisessa.

”Ojensimme Decca Recordsin toimitusjohtaja **Rebecca Allenille** ja Virgin EMI:n toimitusjohtaja **Ted Cocklelle** muistolevyn.”

Toimitusjohtaja Peter Leatham ja muusikko Tokio Myers musiikkigaalassa.

Kahvilasta se alkoi

PPL:n perustamiseen liittyy tarina kahvilasta. ”Vuonna 1932 EMI:n ylimpään johtoon kuuluva **Sir Louis Sterling** istui kahvilassa Bristolissa Isossa-Britanniassa ja kuuli EMI:n levyjä soitettavan.”

Palatessaan toimistoon hän tiedusteli, oliko levyjen soittamisesta maksettu. Ei oltu.

”Yrityksen lakimiehet konsultoivat tekijänoikeuksien asiantuntijoita ja päättivät nos-

taa testimielessä oikeusjutun kahvilaa vastaan”, Leatham kertoo.

Juttu perustui uudelleen argumenttiin, että tekijänoikeus koskee myös äänitteen julkista esittämistä eikä pelkästään äänitteen kopiointia.

”Joulukuussa 1933 EMI voitti oikeusjutun, ja silloin äänitteiden julkinen esittäminen tunnustettiin ensimmäistä kertaa äänitteen tekijänoikeuksien oikeudenhaltijan lailliseksi oikeudeksi.”

Seuraavana vuonna EMI:n omistama Columbia, Decca ja Parlophone perustivat PPL:n hallinnoimaan alan julkisia esitysoikeuksia. ”Sir Louis Sterlingistä tuli PPL:n ensimmäinen puheenjohtaja.”

”Oikeusjuttu toi käyttöön myös käsitteen ’oikeus äänitteen julkiseen esittämiseen’ Isossa-Britanniassa ja muualla maailmassa. Se oli merkittävä innovaatio lähioikeuksien osalta.”

”Siksi PPL onkin maailman ensimmäinen ja vanhin organisaatio omalla alallaan.”

Muusikot mukaan

Suomen Gramexin tavoin PPL edustaa nykyisin sekä muusikoita että tuottajia. Leatham mukaan 30-luvulla muusikoilla >>>

>>>

ei vielä ollut samanlaisia tekijänoikeuksia kuin tuottajilla. ”Oikeudet koskivat vain äänitallenteiden tekijänoikeuksien oikeudenhaltijaa.”

Vuonna 1946 PPL teki kuitenkin sopimuksen korvauksista muusikoiden ammattijärjestön Musicians’ Unionin kanssa.

Sittemmin EU hyväksyi direktiivin, jonka mukaan esiintyjillä on laillinen oikeus saada oikeudenmukaisia korvauksia äänitteiden julkisesta esittämisestä. ”Tämä tuli osaksi Ison-Britannian lakeja vuonna 1996, jolloin PPL sitoutui maksamaan 50 prosenttia kerätyistä lisenssimaksuista esiintyjille, jotka olivat nyt oikeutettuja oikeudenmukaiseen korvaukseen.”

Esiintyvien muusikoiden järjestöt PAMRA ja AURA fuusioituivat PPL:n kanssa vuonna 2006. Nykyään PPL:llä on yli 110 000 oikeudenhaltija-asiakasta, joista 76 000 on esiintyviä taiteilijoita.

Kolme tulonlähdetä

”PPL:n tulovirrat tulevat kolmesta ydinlähdeestä: julkisen esittämisen lisensoinnista, tv- ja radiolähetysten lisensoinnista sekä ulkomaisista korvauksista. Kaikissa näissä on mahdollisuuksia kasvuun tulevaisuudessa.”

TV- ja radiosektorit muuttuvat Leathemin mukaan nopeasti. ”Meidän pitää siis olla valmiita lisensoimaan sellaisilla tavoilla, jotka sopivat jäsenillemme ja musiikkiteollisuudelle jos ja kun uusia tarpeita syntyy.”

”Radio- ja TV-asetat käyttävät innokkaasti äänitallenteita ohjelmiansa lisämausteena, joten meidän on tehtävä käyttö helpoksi.”

Taustamusiikkiluvat helpommin

Vuonna 2018 PPL perusti paikallisen Teosto-järjestön PRS For Music kanssa yhteistyön, josta saa musiikkilupia molempien järjestöjen puolesta.

Uusi yhtiö vastaa pitkälti Suomessa 2017 aloittanutta GT Musiikkiluvat -palvelua, jonka Gramex ja Teosto perustivat yhdessä.

”Musiikin käyttöä helpottaa se, että jokaisella yrityksellä on yksi yhteyshenkilö ja kaikki laskutetaan yhdellä laskulla.”

Korvauksia ulkomailta

Leathemin mukaan korvaukset äänitemusiikin käytöstä kasvavat ympäri maailmaa. ”Markkinat ovat jo nyt yli kahden miljardin euron arvoiset. Kansainvälisten esitysoikeusmarkkinoiden kehittämisessä on paljon kasvupotentiaalia.”

PPL tekee yhteistyötä muiden maiden tekijänoikeusjärjestöjen sekä muusikkojen ja levy-yhtiöiden järjestöjen kanssa.

PPL:n vuosijuhlissa palkittiin Snow Patrolin ”Chasing Cars” Ison-Britannian soitetuimpana kappaleena 2000-luvulla. Palkinnon vastaanotti yhtyeen laulaja Gary Lightbody.

”PPL:n tietokannoissa on 14 miljoonaa äänitettä.”

”Yhteishallinnointiorganisaatioiden yhteistyö mahdollistaa korvausten kasvattamisen sekä know-how’n ja kokemusten jakamisen eri maista ja toiminnasta.”

Data on haaste

Leathemin mukaan data on kasvava haaste. Tekijänoikeuksien hallinnoinnissa tarvitaan mieletön määrä digitaalisessa muodossa olevaa tietoa.

”PPL:n tietokannoissa on 14 miljoonaa äänitettä, ja saamme tietoja keskimäärin noin 37 000 äänitteestä viikoittain.”

Datan hallintaa ja standardisointia varten on menossa useita kansainvälisiä hankkeita.

”Teemme yhteistyötä kansainvälisten kumppaneidemme kanssa, ja yhteinen tavoitteemme on saada aikaan muutoksia ja ratkaisia haasteita.”

Yhteistyötä

Yksi näistä hankkeista on SCAPR. Se on kansainvälinen yhdistys, jonka tehtävänä on Leathemin mukaan parantaa esiintyjien yhteishallinnointiorganisaatioiden välistä yhteistyötä ympäri maailmaa.

”SCAPR:n virtuaalisen äänitetietokannan (Virtual Recording Database, VRDB) tavoitteena on tarjota keskitetty järjestelmä, jonka avulla SCAPR:n jäsenet voivat tehokkaammin ja tarkemmin tunnistaa tallenteita ja vaihtaa esittäjä tietoja tarpeen mukaan.”

Tästä on hyötyä sekä korvausten keräämisessä että tilityksessä.

Toinen tärkeä kansainvälinen yhteisö on mediayhtiöiden yhteenliittymä DDEX. ”DDEX pyrkii parantamaan musiikkietojen vaihtoa.”

”DDEX on kehittänyt vakioformaattitietojen jakamiseksi digitaalisessa toimitusketjussa tukemalla tehokkaampaa viestintää ja tiedonhallintaa eri osapuolten välillä. Vakioformaattit tekevät tietojen vaihtamisesta helpompaa ja halvempaa, jolloin tuloja jää enemmän jaettavaksi.”

Metadatanhanke RDx

Kolmas hanke on kansainvälisen RDx-metadatan rakentaminen. RDx:n kautta äänitteisiin liittyvät tiedot tuodaan saataville yhteen paikkaan, mikä helpottaa tarkkaa ja nopeaa korvausten keräämistä ja jakamista.

”Kansainvälisten musiikkialan järjestöjen IFPI:n ja WIN:n lanseeraama uusi projekti RDx on tiedonvaihtopalvelu”, kertoo Leathem. ”Jokaisessa maassa on omat tekijänoikeusjärjestönsä, joka merkitsee paljon tietokantoja.”

RDx:n tavoitteena on yhtenäistää eri maissa oleva tieto yhteen hubiin, mikä helpottaa korvausten maksamista ympäri maailman. ●

Lue lisää RDx:stä sivulla 23.

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia ääniteknologian uutuuksia. Teksti: Tommi Saarela

Avid S1.

Vanhaan malliin

BLACKSTARIN vahvistinmallisto Silverline tekee kunniaa vintage-henkiselle kitaroinnille niin ulkoisesti kuin sisäisesti.

Vanhahtaviin kuoriin kätkeyn soinnin taika piilee modernissa vahvistinmallinnuksessa – perussointi valitaan kuudesta vaihtoehdosta, jotka ulottuvat puhtaasta rajusti yliohtautuvaan.

Silverlinen kolmialueinen ekvalisaattori tarjoaa portaattoman ISF-säädön lisäksi diskantti- ja bassosäätimet, Response mukaillee eri tyyppisten putkipäätteiden tuntumaa, ja efektivalikon Mod-, Delay- ja Reverb-efektit tarjoavat neljä versiota jokaisesta.

Yksikanavainen vahvistin sisältää emuloidun kaiutinlähtöliitännän sekä usb-liitännän soundien ulkoista editointia varten.

Mallistoon kuuluu neljä komboa eri tarpeisiin: Silverline Standard (20-wattinen, 10-tuumaisella Celestionin kaiuttimella), Special (50W, 12”), Deluxe (100W, 12”) sekä Stereo Deluxe (2 x 100W, 2 x 12”).

Kombovahvistimien hinnat asettuvat mallista riippuen 400–900 euron välille.

Deluxea on saatavilla myös itsenäisenä kitaranappina, jonka pariin voi kytkeä 2 x 12-tuumaisen Silverline-kaapin. ●

Lisätiedot: blackstaramps.com

Silverline Head.

Silverline Standard.

Pro Tools hallintaan

AVIDIN kahdeksalla moottoriliukusäätimellä varustettu S1-mikseriohjain lupaa järeitä musiikki- ja äänenkäsittelytoimintoja saataville entistä näppäremässä koossa ja kohtuullisemmassa hintaluokassa.

Ensisijaisesti Pro Tools -audiosoftan hallintaan räätälöity mikseriohjain S1 pyrkii yhdistämään valmistajansa huippukonsolien nopeuden ja visuaalisen selkeyden saumattomaan ohjelmistopohjaiseen äänitys- ja editointityöskentelyyn.

Maksuttoman Pro Tools | Control -sovelluksen kautta S1:een voidaan telakoida iPad, joka lisää järjestelmään ergonomiaa ja tehokkuutta kosketusnäyttöominaisuuksiensa myötä. Pro Toolsin ja Avidin Media Composer -softan lisäksi S1 tukee myös muiden valmistajien audio-ohjelmia Logic Prosta Cubaseen.

Noin 1 500 euron hintainen S1 on skaalattavissa suuremmaksi miksauspinnaksi ketjuttamalla useita yksiköitä yhteen tarpeiden mukaan. ●

Lisätiedot: avid.com

Hammond B-3X.

Iloisesti Hammondilla

LAADUKKAISTA virtuaali-instrumenteistaan tunnettu IK Multimedia on esitellyt Hammond B-3X -plugarin, joka on kehitetty yhteistyössä amerikkalaisen Hammondin ja japanilaisen Suzukin kanssa.

IK Multimedian mukaan Hammond-urkujen mallintamiseen käytetty teknologia on nyt ensi kertaa niin kokonaisvaltaista, että sen uskotaan tyydyttävän aitoine yksityiskohtineen kriittisimpiäkin B3:n soundia hamuavia musikoita ja musiikkintekijöitä.

Alkuperäisten B3-urkujen nyansseja toisintava toteutus on saanut hyväksynnän myös Hammond-yrityksen omasta päämajasta, mikä tekee IK Multimedian B-3X:stä ”virallisen” Hammond B3 -plugarin, ehkä ensimmäisen lajissaan.

B-3X:ään on mallinnettu kaikki esikuvan 91 tone-wheeliä eli sähkömekaanista äänipyörää, joiden käyttäytymistä on tutkittu useammasta hyvin huolletusta, vanhasta urusta, joita IK jäljitti eri puolilta maailmaa.

Autenttisen urkusoundin takeeksi B-3X tarjoaa virtuaalimuodossa koko äänentoistoketjun vahvistimiseen, pyörivine Leslie-kaiuttimineen ja jopa viisi kitarapedaaliefektia.

Noin 250 euron hintainen B-3X toimii Mac- ja Windows-alustalla sekä itsenäisenä ohjelmistona että audio- tai musiikkiohjelman sisäisenä plugarina – ja lupaa helppoa soitettavuutta ja käytettävyyttä niin äänitys- kuin esitystilanteisiinkin. ●

Lisätiedot: ikmultimedia.com

. AH82

SUOMEN SUURIN MUSIikkILEHTI.

www.soundi.fi

@soundilehti @soundilehti @soundilehti